

Mateřská škola, Rastislavova 1800, Staré Město,
okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace

„PUTOVÁNÍ S BERUŠKOU – KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM“

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Naše motto:

„Pomáháme Beruškám, aby samy našly ten správný způsob, jak se rozletět ...“

Jméno zpracovatele ŠVP: Mgr. Iveta Polášková

Projednán na pedagogické radě 25.8.2021

č.j. 94/2021

Platný od 1.9.2021 do 31.8.2024

Aktualizace: (bude pravidelně aktualizován na základě evaluace)

1 Obsah

1	Obsah	2
2	Identifikační údaje o mateřské škole	4
3	Obecná charakteristika školy	5
3.1	Historie školy	5
4	Podmínky vzdělávání	7
4.1	Věcné podmínky	7
4.2	Životospráva	9
4.3	Psychosociální podmínky	10
4.4	Organizace	12
4.4.1	Distanční vzdělávání v mateřské škole	14
4.5	Řízení mateřské školy	15
4.6	Personální a pedagogické zajištění	16
4.7	Spoluúčast rodičů	18
4.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	19
4.8.1	System péče o děti s priznanými podpurnými opatřeními	19
4.9	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	21
4.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	23
4.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
5	Organizace vzdělávání	26
5.1	Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	26
5.2	Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů v každé třídě	27
6	Charakteristika vzdělávacího programu	28
6.1	Zaměření školy	29
6.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	29
6.2.1	Rámcové cíle	30
6.2.2	Cílové kompetence	30
6.3	Metody a formy práce	31
6.4	Zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP, dětí nadaných	32
6.4.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) dítěte:	33
6.4.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) dítěte:	33

6.4.3	Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných	34
6.4.4	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	34
6.4.5	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí cizinců	34
7	Vzdělávací obsah	36
7.1	Charakteristika témat	38
7.2	Dílčí projekty	54
7.2.1	„Zdravá Beruška“	54
7.2.2	„Veselá Beruška“	56
7.2.3	Projekt logopedie – „Hříčky se slovíčky“	59
7.2.4	Projekt: „Mámo, táto přečti nám pohádku ve školce!“	61
7.3	Třídní vzdělávací programy	62
8	Evaluační systém	64
8.1	Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ	64
8.2	Oblasti, techniky, časový plán, odpovědnost – AUTOEVALUACE	66
9	Přílohy	68

2 Identifikační údaje o mateřské škole

Název dokumentu: **Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Putování s beruškou – krok za krokem celým rokem**

Platnost dokumentu: **od 1.9.2021 do 31.8.2024**

Název mateřské školy: Mateřská škola, Rastislavova 1800, Staré Město, okres Uherské Hradiště
příspěvková organizace

Sídlo školy: Rastislavova 1800, Staré Město 686 03

Ředitelka MŠ: Mgr. Iveta Polášková

Kontakt na MŠ: tel.: 572 541 213

e-mail: msrstmesto@uhedu.cz dat.schránka: 6b4kyey

web: <http://msrstmesto.cz/>

IČ: 75022541

Identifikátor práv osoby: 600 123 880

Právní forma: příspěvková organizace

kapacita k 1. 9. 2003: 75 dětí

plánovaná kapacita: 72 dětí

IZO: 107 613 107

Školní jídelna – výdejna

IZO: 103 279 539

Provozní doba MŠ: od 6.30 hod. do 16.15 hod

Zřizovatel školy: Město Staré Město

Nám. Hrdinů 100

686 03 Staré Město

Poslední aktualizace v síti:

leden 2003	změna zařazení předškolního zařízení do sítě, MŠ se stala právním subjektem, právní forma MŠ – příspěvková organizace.
srpen 2003	změna ředitelky MŠ
15. březen 2005	změna ve školském rejstříku po zrušení školní jídelny, byla nově zřízena školní jídelna – výdejna

3 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je účelově postavená dvoupatrová budova, zkolaudována v roce 1981. Kapacita MŠ je 75 dětí. Škola je umístěna v klidné části Starého Města, s dobrou dopravní dostupností.

Ve škole jsou tři třídy stejné velikosti s počtem dětí 25 na třídu:

- Kuřátka: děti ve věku 3 – 5 let (1.třída), smíšená třída
- Kořátka: děti ve věku 3 – 5 let (2.třída), smíšená třída
- Berušky: předškoláci ve věku 5 – 7 let (3.třída), homogenní třída

Vzhledem k dlouhodobé, lety ověřené tradici, jsme si vytvořili školní vzdělávací program, založený na práci se dvěma heterogenně složenými třídami a jednou homogenní třídou předškoláků.

Kolem budovy MŠ je velká zahrada s novým plotem (2019-2021) dobře vybavená dřevěným zahradním náradím. V roce 2018 byla část zahrady přestavěna na hřiště s umělým povrchem, které děti využívají za každého počasí ke sporování a hrám. Právě umístění MŠ s velkou zahradou je jednou z předností, které rodiče využívají. Vzrostlé stromy skýtají dětem při hrách příjemný stín. Na části školní zahrady, kde jsou vzrostlé borovice jsme v roce 2019 vybudovali přírodní zahradu, kterou si děti velmi oblíbily.

Třídy jsou vybaveny novým moderním nábytkem odpovídajícím stanoveným normám. Hračky, didaktické pomůcky a ostatní vybavení je moderní a je neustále doplňováno a obměňováno dle potřeb dětí.

V rámci spolupráce s dalšími institucemi města zajišťujeme vystoupení dětí při různých společenských příležitostech, při setkání se staroměstskými seniory, při oslavách Dne matek nebo při vánočním zpívání, účastníme se různých výtvarných soutěží i akcí pořádaných SVČ Klubko.

V rámci péče o předškolní děti se škola mimo jiné zaměřuje na logopedickou prevenci a spolupracuje se speciálně-pedagogickým centrem pro děti s vadou řeči Brno, pobočka Uherské Hradiště. Také přijímá a pracuje i s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a bohaté zkušenosti má i s prací s dětmi z odlišného sociokulturního prostředí a s dětmi cizinců. Každoročně pořádá společné tvoření rodičů s dětmi na dané téma s následnou výstavou výtvarných prací. Samozřejmostí je spolupráce s místní základní školou (cvičení v tělocvičně, návštěvy školy, konzultace, projekty), Střediskem volného času Klubko (kroužky), základní uměleckou školou i dalšími mateřskými školami, s městem a místními spolky.

Od roku 1982 do roku 1993 měla mateřská škola čtyři třídy a školní jídelnu s celkem 16 zaměstnanci (osm pedagogů, tři provozní pracovnice, vedoucí školní jídelny, tři kuchařky a topič). Od roku 1993 do roku 2005 se o provoz tří tříd a školní jídelny staralo 13 zaměstnanců (šest pedagogů, tři provozní pracovnice, vedoucí školní jídelny, dvě kuchařky a topič). Od roku 2005 má školka tři třídy bez školní jídelny s 10 zaměstnanci (šest pedagogů, tři provozní pracovnice a asistent pedagoga).

Podmínky pro kvalitu vzdělávání podporují další prostory školy: nově vybudovaná Učebna logopedie a zároveň knihovna je prostor pro logopedickou prevenci a cílenou intervenci, pro rozvoj čtenářské gramotnosti, ale je prostorem pro sdílení pedagogů, konzultace s rodiči. Ředitelna slouží pro kolegiální a profesní podporu, mentoring, pedagogické porady, provozní porady týmu školy a další vzdělávání.

3.1 Historie školy

Toto předškolní vzdělávací zařízení vzniklo jako závodní mateřská škola tehdejšího národního podniku Slezan. Budova v Rastislavově ulici č. p. 1800 byla do užívání byla předána 1.ledna 1982 a tehdejší čtyři třídy byly plně obsazeny 120 dětmi. V červnu 1991 Slezan předal školu Obecnímu úřadu Staré Město. Od tohoto roku nesla jméno IV. mateřská škola Staré Město, Rastislavova 1800. V září 1993 otevřela pouze 3 třídy,

Školní vzdělávací program Putování s beruškou

jedna třída byla zrušena a místo ní byla zřízena pobočka Základní umělecké školy Uherské Hradiště. Roku 1996 byl název změněn na Mateřská škola Staré Město, Rastislavova. V lednu roku 1993 získala mateřská škola právní subjektivitu a jejím statutárním zástupcem je ředitelka mateřské školy. Dne 28. února 2005 ukončila činnost jídelna mateřské školy a stravu od té doby zajišťuje blízká základní škola.

Nyní je celý název Mateřská škola, Rastislavova 1800, Staré Město, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace.

Budovu zasáhla roku 1997 povodeň, kdy po čtyři měsíce nefungovala třída v přízemí, než byla provedena nutná rekonstrukce vybavení a výmalba. V měsíci září 2008 byla dokončena velká rekonstrukce obnášející výměnu plastových oken, zateplení střechy a fasády budovy a také dostavbu přístřešku nad vchodem do základní umělecké školy. Postupně byla mezi lety 2009–2011 modernizovaná sociální zařízení jednotlivých tříd a v roce 2013 byl vybudován na zahradě dřevěný altán. V témže roce byl hospodářský pavilon – bývalá školní jídelna – převeden pod správu města. Na jeho místě vyrostla roku 2017 nová budova základní umělecké školy. V roce 2018 proběhla přestavba pronajímané části školky na nové prostory pro Středisko volného času Klubko.

V posledních letech (2018-2019) se pak nové tváře dočkala také přilehlá zahrada, která je díky úspěšnému projektu s názvem „Přírodní zahrada MŠ Rastislavova“ získala naše MŠ další zajímavé prostory pro vzdělávání a hry dětí venku. Tento projekt zpracoval zřizovatel ve spolupráci s MŠ, schválen byl MŽP, na financování se podílí EU, zřizovatel – Město Staré Město a MŠ Rastislavova, jde o přírodní zahradou s dřevěnými prvky. Hřiště s novým umělým povrchem bylo vybudováno v roce 2018.

Počet dětí:

2001	2005	2010	2015	2020
54	65	73	75	71

Ředitelky školy:

1982–1997 Jitka Němečková

1997–2003 Pavla Šabršulová

2003–2021 Mgr. Iveta Polášková

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

Naše mateřská škola má dostatečně velké prostory, slunné, větratelné. Velikost tříd nám umožňuje vytvoření dostatečného prostoru pro pohyb dětí a vzájemné setkávání. Třídy a šatny dětí jsou barevně provázány tak, aby tvořily vzdělávací celek.

Nábytek tříd je moderní, funkční a v množství, které odpovídá počtu dětí. Šatny dětí jsou vybaveny nábytkem, který vytváří předpoklady pro samostatnost dětí. Toalety organizačně umožňují zajistit dětem přiměřenou intimitu, odpovídají počtu dětí, jsou zrekonstruované (2009 – 2011) a v každé třídě jinak barevně laděné.

Hračky a učební pomůcky jsou ve třídách v potřebném množství, odpovídají věkovému složení tříd. Hračky jsou dětem volně přístupné v rámci dohodnutých pravidel. V každé třídě jsou vzdělávací sety Lego-dacta, Logico, Orffovy nástroje, tělocvičné pomůcky.

Děti se svými výtvary podílí na výzdobě tříd, šaten a chodeb. Výzdoba tříd je v souladu s probíranými tématy. Uspořádání tříd umožňuje individuální i skupinové činnosti, je dostatečně variabilní. Pedagogové využívají v dostatečné míře i didaktické pomůcky, vybavení učebny logopedie (např. Klokanův kufr).

Vnitřní prostředí nabízí dětem dostatečný prostor, kvalitní vybavení, členěný interiér do center. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku (u předškoláků – složitější hry, pomůcky a tělocvičné náčiní), je průběžně obnovováno a doplňováno. Hračky a doplňky jsou umístěny viditelně a děti k nim mají volný přístup, děti mají tak bohatou nabídku činností.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

V současnosti se jedná o moderně zrekonstruovanou budovu. Technické a provozní vybavení pro předškolní vzdělávání je na velmi dobré úrovni. Od roku 2006 máme nové šatní skříňky, nové úložné prostory pro matrace na spaní dětí včetně dek a povlečení. Děti spí ve všech třech třídách, kde mají k dispozici na odpočinek nová plastová lehátka a molitany. Průběžně zajišťujeme nový nábytek dle potřeb dětí (2011-2014 nový nábytek ve všech třídách i hernách). Naším přáním je do budoucna vyměnit staré kryty radiátorů ve třídách. Vybavujeme třídy moderními vzdělávacími pomůckami a hračkami. Část vybavení MŠ nábytkem se nám podařilo zrealizovat i díky sponzorům a projektům, které jsme podali, především z nadace Děti-kultura- sport, Grant města, Logopedický projekt MŠMT, Šablony I. a II.. Děti tak získaly novou kuchyňku a vybavení pro domácnost, vybavení knihovničky, pomůcky na tv či logopedický koutek s výukovým materiálem. V letech 2009 – 2011 jsme postupně renovovali všechny tři dětské umývárny a WC.

V roce 2013 byla na MŠ provedena výměna osvětlení za odpovídající hygienickým normám.

V roce 2015 provedlo město firmou Tradix rekonstrukci elektroinstalací v celé budově MŠ.

v roce 2017 jsme získali od nadace Synot finance (10 000,-) na částečnou úhradu herního prvku letadlo na zahradu MŠ

2018 -dokončení realizace 1.části zahrady – hřiště podle projektu firmy Garden, firma JASS UNI, hřiště s měkkou dopadovou plochou a s dopravním značením, jevištěm a mlhovištěm

2018 – grant nadace Synot, pomůcky na zahradu – Budcam

Školní vzdělávací program Putování s beruškou

2018 – přestavba pronajímané části MŠ na nové prostory pro SVČ Klubko (projekt města a SVČ, dokončení 31.10.2018), stěhování SVČ Klubko – nájem od 1.7.2019

2019 -realizace 2.části zahrady – Přírodní zahrada MŠ Rastislavova, projekt MŽP

2019 – nábytek pro pitný režim

2020 – rekonstrukce chodníku na zahradě MŠ

2020 – rekonstrukce plotu, 3. části od zahrádek,

2020 – oprava laviček a stolků na zahradě MŠ

2021 – oprava části litinových stupaček

V budoucnu je potřeba revitalizace 3. etapy školní zahrady, rekonstrukce zbývajících stupaček, vybudování nového domečku (sklad hraček, laviček) na zahradě MŠ.

Vnitřní prostředí nabízí dětem dostatečný prostor, kvalitní vybavení, členěný interiér do center. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku (u předškoláků – složitější hry, pomůcky a tělocvičné náčiní), je průběžně obnovováno a doplňováno. Hračky a doplňky jsou umístěny viditelně a děti k nim mají volný přístup, děti mají tak bohatou nabídku činností.

Školku máme vybavenou technikou - ve dvou třídách jsou televizory, v jedné LCD s DVD přehrávači, dále tři CD přehrávače. Počítačové sestavy máme tři, (třída Berušek, Koťátek, logopedický koutek). U jednoho z nich je kopírka. Další kopírka je v ředitelně. V roce 2015 jsme pořídili do třídy předškoláků interaktivní displej s programy SMART. V roce 2019-21 zakoupeny byly tablety pro děti i učitelky.

Děti se samy podílejí svými výtvy na úpravě a výzdobě prostředí. Dětské práce zkrášlují nejen chodby přístupné rodičovské veřejnosti, ale i prostředí ve třídách, kde je k tomuto účelu vyhrazeno dostatek prostoru. V roce 2008 jsme získali grant od Nadace Děti-kultura-sport na zakoupení počítače pro děti, v roce 2011 na vybavení logopedického koutku, v roce 2012 na vybavení koutku Pohádka, v roce 2013 na pomůcky pro TV a úložní prostory na ně. V roce 2010 díky Nadace E-on jsme vysadili keře na školní zahradě. V roce 2014 jsme uspěli s projektem na MŠMT Logopedická prevence v MŠ, kde jsme získali 50 000,-. V roce 2016 jsme opět získali 30 000,- z projektu MŠMT na logopedickou prevenci (pořízení diagnostické pomůcky Klokanův kufr a Klokanovy kapsy).

Máme v plánu dle prostorových a finančních možností zlepšovat materiální podmínky v mateřské škole.

4.2 Živospráva

Dětem je poskytována **plnohodnotná a vyvážená strava** (dle předpisu). Jídlo do výdejny naší mateřské školy je dováženo ze Školní jídelny ZŠ Staré Město. Skladba jídelníčku je pravidelně vyhodnocována „spotřebním košem“. Stravování 3x denně – přesnídávka, oběd, svačina. Děti mají dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla zásadně nenutíme, mají možnost výběru, volí si velikosti porce.

Děti jsou záměrně vedeny k tomu, aby stolovaly v klidu, pohodě a stravu přijímaly jako dar (respekt a úcta k přírodním procesům i těm, kdo stravu připravili). Učitelé jsou při stolování dětem vzorem. Komunikace o jídle je součástí kultury školy. Celý den je zajištěn pitný režim, který učitelky aktivně podporují.

Školní jídelníček je zveřejňován v šatnách dětí i na webu MŠ, aby mohl být vhodně doplňován v rodinách. Rodičům umožňujeme ovlivňovat způsob stravování jejich dětí v mateřské škole (skladbu jídelníčku v jídelně, individuální volbu „vynechaných“ pokrmů apod.).

Vnitřní pohoda a denní režim aktivního dne:

Denní řád v mateřské škole – stanovený režim dne a denní program je doporučená časová osa, aktuální realizace vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Zajišťujeme dostatečný časový prostor pro spontánní hry dětí. Konkrétní organizace dne je stanovena ve Školním řádu.

Dodržováním režimu dne a týdne uspokojujeme u dětí potřebu jistoty a řádu. Aktivitu společně plánujeme a reflektujeme. Děti mají možnost se samostatně orientovat v programu dne i týdne prostřednictvím časové osy, interaktivních nástěnek „Co a kdy děláme“, „Kdo je ve třídě“.

Zdravý pohyb a pobyt venku:

Je zajišťován každodenně. Délku pobytu přizpůsobujeme počasí a povětrnostním podmínkám. Umožňujeme dětem v největší možné míře pohybové vyžití.

Každodenně připravujeme pro děti nabídku pohybových činností. Realizujeme každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity, zdravotní cvičení. V každé třídě i na školní zahradě je prostor pro spontánní pohybové aktivity. Učitelé aktivně podporují pohyb každého dítěte a učí je novým dovednostem.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti životosprávy:
Zajistíme označení stromů, keřů a rostlin na školní zahradě – učíme se přírodou
Cílená podpora a rozvoj přírodovědné pregramotnosti, aktivity v projektu Přírodní zahrada
Kultura stravování, komunikace a potřeby dvouletých dětí v MŠ
Vzdělávací semináře pro učitelky – Polytechnická + enviromentální výchova - Šablony
Oprava stupaček ve výdejnách

4.3 Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí:

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Zajistit dětem pocit jistoty a bezpečí je to nejdůležitější co děti potřebují. Svým jednáním vytváříme prostředí důvěry a vzájemné spolupráce.

Adaptace dětí:

Při zápisu jsou rodiče i děti seznamovány s prostředím školy, třídy i zaměstnanci. Rodičům nabízíme při úvodní prezentaci adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ. Dvě věkově smíšené třídy umožňují nově přijatým dětem lepší podmínky pro adaptaci. Třída předškoláků umožňuje lepší organizaci aktivit pro starší děti.

Respektování přirozených dětských potřeb:

Vycházíme z teorie uspokojování základních lidských potřeb dle Maslowa, uspokojování sociálních potřeb (Svoboda) a uspokojování potřeb dětí předškolního věku (Matějček). Prioritní důraz klademe na syčení základních sociálních potřeb dětí – cesta k sebeuvědomění, sebedůvěře, seberealizaci, samostatnosti.

Rovnost v postavení dětí:

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Pro pocity jistoty a bezpečí (uspokojování základních potřeb dětí) vytyčujeme „jasné hranice“. Systematicky sledujeme individuální potřeby všech dětí při vzdělávání, spolupracujeme s odbornými pracovišti. Poskytujeme specifickou podporu všem dětem, které ji potřebují. Prostřednictvím portfolií dítěte shromažďujeme výsledky a pokroky dětí s cílem podporovat dítě k dosažení maximálního učebního pokroku.

Pravidla soužití:

Osobní svoboda a volnost je respektována a současně jsou vytvořeny hranice, vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se podílí na vytváření pravidel soužití. Graficky ztvárněná i slovně popsaná pravidla jsou ve třídě vyvěšena, slouží pro zpětnou vazbu. Naším cílem je, aby je děti přijaly za své, učily se je aktivně používat a využívat při případném řešení problému. Učitelky společně s dětmi vytváří limity a jasná pravidla chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Preventivním opatřením rizikového chování je uplatňování zásady nulové tolerance učitelů k chování, které ohrožuje druhé, protože limity chrání i brání.

Komunikace:

Péče o děti je podporující, počítáme s aktivní účastí dětí při všech činnostech. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Vedeme děti, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů samostatně dle dohodnutých pravidel, nebo aby uměly požádat o pomoc kamaráda. Učitelé spolu s dítětem hledají řešení problému tak, aby si uvědomovalo následky svého chování. V oblasti komunikace důsledně užíváme „popisný jazyk“ a „zpětnou vazbu“ pro zvýšení efektivity učení. Děti jsou podporovány pozitivní motivací a adresným hodnocením.

Pedagogický styl umožňuje každému dítěti maximální možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Vytváříme společné třídní myšlenkové mapy. Oceňujeme a podporujeme vše dobré. Vycházíme z přímých zážitků a ze zkušeností dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, experimentovat. Podněcujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat a získávat nové zkušenosti. Využíváme přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Tento pedagogický styl podporuje rozvíjení gramotností v naší škole.

Záměrně vytváříme prostor pro děti k hodnocení a sebehodnocení – pravidelné hodnotící kroužky. Společně s dětmi vytváříme jejich rozvojová portfolia.

Podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů:

V naší škole převažuje pozitivní hodnocení dětí, snažíme se využívat důsledně metody zpětné vazby v hodnocení dětí, podporujeme u dětí samostatnost a schopnost důvěřovat si. U dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Ději jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti psychosociálních podmínek:
Práce s cizinci, metodika
Vzdělávací semináře, workshopy a besedy pro rodiče na téma komunikace - Šablony
Budeme se učit vytvářet „malé příběhy“ – filosofie pro děti
Práce s dvouletými dětmi, jejich potřeby a specifika
Sociální učení,
Problémové chování a identifikace potřeb dítěte, pozitivní přístup, usměrňování a vedení

4.4 Organizace

Denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činnostem dětí. Organizace dne je přílohou Školního řádu, je to doporučená časová osa a z hlediska zdraví dětí se řídí těmito pravidly:

- ☺ rituál přijetí, těšení, loučení
- ☺ každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity a preventivní logopedická cvičení
- ☺ do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity
- ☺ zdravotní cvičení realizujeme v malých skupinkách tak, aby učitel mohl kontrolovat správné provádění cviků jednotlivých dětí
- ☺ ranní společný kroužek (komunitní, hodnotící, plánovací, reflexní)
- ☺ maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly
- ☺ minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- ☺ aktivní celodenní pitný režim
- ☺ odpolední odpočinek pro nespavé děti maximálně ¾ hod v klidném prostředí, tato doba umožňuje usnout těm dětem, které to potřebují
- ☺ denní program, jeho organizace a nabídka činností vychází z potřeb dětí, pedagogické diagnostiky a tematického třídního plánu
- ☺ podporu vnitřní motivace k učení, svobodu a možnost volby realizujeme prostřednictvím včas připravených pomůcek a materiálu
- ☺ cíleně plánujeme nabídku činností, které podněcují děti k vlastní aktivitě, experimentování a samostatnému organizování
- ☺ děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit či v ní pokračovat
- ☺ vizualizace třídních témat i hodnocení

Organizace vzdělávacího procesu:

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, plně se věnujeme dětem. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních i řízených aktivit, vycházíme z potřeb a zájmu dětí, s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti. Tvořivost a experimentování podporujeme vytvářením společných

myšlenkových map. Učitelky během dne souběžně připravují a organizují diferencovanou nabídku přímo či nepřímo řízených činností tak, aby si z nich děti mohly vybrat.

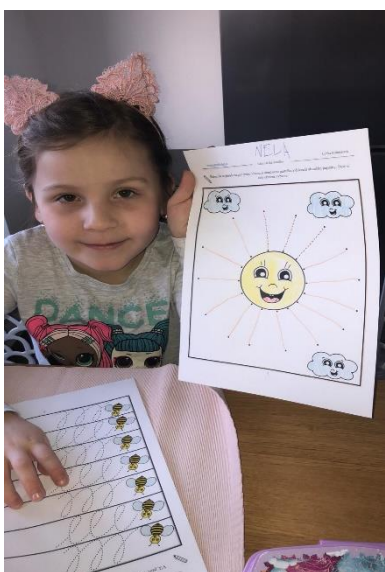
Děti mají hry a pomůcky volně přístupné za předem dohodnutých pravidel. Podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou materiálu a pomůcek. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby.

V naší MŠ uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim, novým dětem nabízíme návštěvu MŠ s rodiči ještě před nástupem: „Hrátky s předškoláčky“.

Mimořádná opatření v souvislosti s Covid -19 od 15.3.2020

Povinnosti, které stanoví mimořádná opatření, je samozřejmě povinná dodržovat i škola. Škola je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků podle § 29 odst. 2 školského zákona. Součástí této povinnosti je i zajišťování bezpečného a zdraví neohrožujícího prostředí. To škola v současné situaci naplní mj. i tím, že provádí testování. Součástí uvedené povinnosti je i to, že škola a její zaměstnanci kontrolují dodržování povinností (testování dětí, nošení ochrany úst, zvýšená hygiena a dezinfekce,..). Za dodržení bezpečného prostředí a dodržení mimořádných opatření ve škole odpovídá ředitel školy, který za tím účelem dává pokyny zaměstnancům školy.

4.4.1 Distanční vzdělávání v mateřské škole

Novela školského zákona č. 349/2020 Sb. stanovuje v § 184a zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí ve školách (vznik v důsledku ohrožení nákazou Covid-19). Co to tedy pro praxi v MŠ znamená?

1. Pokud jsou naplněny důvody uvedené v odst. 1 § 184a školského zákona je mateřská škola povinna zajistit dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, vzdělávání distančním způsobem.
2. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, má povinnost se vzdělávání distanční formou účastnit.
3. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte pro toto vzdělávání.
4. Vzdělávání distančním způsobem mateřská škola uskutečňuje podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

Off-line vzdělávání

Pojmem off-line vzdělávání je označován takový způsob vzdělávání na dálku, který neprobíhá přes internet a k realizaci nepotřebujeme ve větší míře digitální technologie. U dětí předškolního věku se jedná především o plnění praktických úkolů využívajících přirozené podmínky dětí v jejich domácím prostředí – tvořivé práce, aplikace znalostí a dovedností v praxi, projekty zaměřené na samostatnou práci dítěte či na rozvoj kompetencí (společná hra, příprava jídla, práce na zahradě, pohyb v přírodě, drobné domácí práce, péče o domácí zvířata, hudební a výtvarné aktivity, vytváření portfolia atd.). Výhodou off-line vzdělávání je absence nároku na technické vybavení a digitální kompetence dětí či rodičů.

On-line vzdělávání

Pojmem on-line vzdělávání je obecně označován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrůznějšími digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. V předškolním vzdělávání vzhledem k věku dětí není on-line vzdělávání prioritním způsobem, nýbrž má pouze doplňkovou funkci. Při asynchronní výuce děti pracují se svými rodiči na zadaných úkolech v jimi zvoleném čase vlastním tempem. Využívány pro tento druh práce mohou být např. nahrávky videí na YouTube, nejrůznější platformy, portály, aplikace atp., a to jak k samotnému vzdělávání, tak i k zasílání aktivit. Ideální je kombinace obou forem vzdělávání. Vždy záleží na možnostech komunikace s rodiči a dětmi, na materiálním vybavení jak pedagogů, tak rodičů.

Individuální podpora

Ať již probíhá distanční vzdělávání v jednotlivých třídách on-line nebo off-line, je vhodné, aby učitel dle možností poskytoval rodičům individuální podporu. Cílem je, aby nikdo nezůstal mimo systém a každý pracoval přiměřeně svým možnostem a podmínkám. Podporu je třeba nabízet v takové formě, aby byly dostupné všem bez rozdílu a aby měly patřičný efekt. Na našich webových stránkách jsou pravidelně vkládána témata a možnosti práce pro děti. Dle potřeby rodiče spolupracují s učitelkou, pokud tato není v pracovní neschopnosti.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti organizace:
Uplatňovat výchovně-vzdělávací strategie směřující k individualizaci (samostudium, reflexe do portfolia učitele)
Připravovat v rámci tématu na každý den činnosti, které budou děti provádět samostatně (ve dvojicích, skupinkách)
Aktivní využívání skupinových technik (tj. tematických skupinových her s řízenou reflexí)
Hledání příležitostí k využívání kooperativních a prožitkových forem vzdělávání

4.5 Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy upravuje konkrétně Organizační řád včetně konkrétních pracovních náplní, informačního systému, delegování pravomocí (základní norma školy ve smyslu vnitřního řízení). Nástroji řízení jsou všechny vnitřní směrnice, předpisy a řady školy, zejména:

- ☺ Školní řád (upravuje činnost a pravidla provozu školy ve vztahu k rodičům, dětem a veřejnosti)
- ☺ Provozní řád mateřské školy a Sanitační řád školní výdejny (zajišťuje hygienické předpisy)
- ☺ Předpisy BOZP a PO
- ☺ Pedagogické rady
- ☺ Koncepce MŠ

Naším cílem je pracovat efektivně. Hlavním znakem je cílevědomý přístup založený na spoluúčasti (participativní), sdílené vize a cíle. Ředitelka uplatňuje ve své činnosti základní principy školní kultury a dbá o důslednost v uskutečňování cílů, o příjemné pracovní prostředí, pořádek, další vzdělávání zaměstnanců, jasná a spravedlivá pravidla, zvyšování sebeúcty a míry odpovědnosti.

Společně jako tým vytváříme školní vzdělávací program, provádíme kontrolu a evaluaci a následně vyvozujeme závěry. Funkčnost plánování diskutujeme a vzájemně prezentujeme na pedagogických radách. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje. Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách. Je podporováno tvůrčí klima, zaměstnanci se zapojují do řízení MŠ. Pozornost věnujeme týmové spolupráci a tréninku dovedností v oblasti osobnostní a sociální výchovy, emočního a sociálního rozvoje učitelů. Podporujeme vzájemné učení formou návštěv a prezentace dobré praxe mezi učiteli školy i dalšími MŠ s cílem zvyšování kvality předškolního vzdělávání, účinné rozvíjení potenciál každého dítěte. Využíváme pozorovací, dokladové zjišťovací a zjišťovací archy pro zkvalitnění implementace ŠVP PV v jednotlivých oblastech vzdělávacího procesu.

Ředitelka má zpracovaný systém vedení a profesního rozvoje učitelů prostřednictvím Směrnice DVPP. Vedením a řízením nepedagogických pracovníků je pověřena školnice.

Spolupracujeme se zřizovatelem, odborem školství UH, ZLK a dalšími orgány státní správy. V oblasti vzdělávání zejména s KPPP UH, SPC, OSPOD, SVČ Klubkem, EKO centrem, logopedem, MAP UH, vzdělávací agenturami, se ZŠ, podporuje spolupráci s rodiči a spolupráci se zájmovými organizacemi ve městě.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti řízení mateřské školy:
Projekt Šablony pro MŠ. Projekt je zaměřen na společné vzdělávání, usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ a profesní rozvoj pedagogů.
Projekt Podpora pregramotností v předškolním vzdělávání. Společenství praxe - propojení teorie a praxe z hlediska specifik předškolního vzdělávání. Tvorba podmínek, metody a formy práce.
Realizace projektu Rozvoj enviromentální a polytechnické gramotnosti
Rozvíjení kultury učení: reflexe, profesní rozvoj, sdílení ve škole i mezi školami
Inspirovat se vzájemnými hospitacemi, sdílením zkušeností v týmu.

4.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky jsou plně kvalifikované, mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost (3 učitelky – SPgŠ, dvě mají – VŠ vzdělání /Speciální pedagogiku, 3 učitelky mají Logopedické minimum). O čistotu a pořádek ve škole se starají 3 provozní zaměstnanci. Provoz školní výdejny zajišťuje pracovnice výdeje stravy, která je současně školnicí. Stravu připravují v ŠJ ZŠ Staré Město.

V současné době máme v MŠ dvě kvalifikované asistentky pedagoga pro 2 děti se SVP (jedna VŠ – kurz asistenta pedagoga, druhá – SPgŠ)..

Učitelé pravidelně sledují a vyhodnocují svoji práci na základě evaluačních kritérií, formou dokladových portfolií učitelé prezentují svoje kompetence a vzdělávací úspěchy, dokladují svůj osobní pokrok za uplynulý školní rok. Tým je stabilní, velmi profesionální a jeho předností je vzájemná soudržnost, spolupráce a vzájemné přátelské vztahy, které se podílejí na vytváření domácího klimatu v prostředí školy. Což je jednou z předností naší mateřské školy.

Ředitelka školy využívá maximální možné výše úvazků učitelů a přizpůsobuje rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Cílem je zajištění **překrývání přímé pedagogické činnosti** učitelů

každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Výčet činností pro efektivní souběžné působení dvou učitelů ve třídě je uveden v kapitole 5.2. Organizace vzdělávání.

Všechny učitelky se sebevzdělávají, účastní se i dalšího vzdělávání, které plánujeme (Směrnice DVPP).

V naší mateřské škole zajišťujeme i specializované služby, jako je logopedie. Další potřebné služby pro děti s SVP zajišťujeme ve spolupráci s odborníky.

Naše pedagogická pravidla:

1. Vytváříme a dodržujeme pedagogická pravidla a metody práce, které vedou děti k sebeuvědomění, pozornému vnímání, aktivitě, experimentování, k přemýšlení, formulování vlastních názorů, zdravému sebevědomí a odpovědnosti za vlastní rozhodování.
2. Důsledně používáme vzorce chování a jednání, které jsou pro děti příkladem.
3. Pravidlo spolupráce všech vychovatelů. Spolupracujeme s rodiči, hledáme nové formy spolupráce. Kooperujeme mezi sebou v MŠ, využíváme potenciálu našich učitelů ku prospěchu celé MŠ.
4. Pravidlo ohledu na věkové a individuální zvláštnosti. Uplatňujeme takové nároky, které dítě podněcuje, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.
5. Pravidlo cílevědomosti (plánování, naplňování cílů RVP, ŠVP, stanovování a realizace závěrů pedagogických diagnostik).
6. Pravidlo zpevnování (opakování a upevnování žádaných návyků a dovedností, návaznost).
7. Usmíváme se – 1. komunikační pravidlo.
8. Neděláme druhému to, co nechceme, aby on dělal nám – zlaté komunikační pravidlo.
9. Každý den pochválíme sebe i někoho z kolektivu.
10. Neustále se vzděláváme.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti personální podmínky:
Zajistit specializované služby, spolupráce s OSPOD
Rozvíjení dovedností prezentace ŠVP, TVP, Školního řádu směrem k rodičovské veřejnosti.
Technické zajištění a rozvíjení kompetencí zaměstnanců v oblasti Polytechnické gramotnosti
Rozvíjení efektivních návyků zaměstnanců

4.7 Spoluúčast rodičů

Spolupracujeme s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubit vzájemné výchovné působení rodiny a MŠ. Rodiče pravidelně informujeme o dění v MŠ – osobně, na nástěnce, na webu MŠ.

Spolupracujeme s rodiči již od úvodní prezentace, nabízíme adaptační program. Rodiče se mohou zúčastnit programu s dítětem v MŠ (Hrátky s předškoláčky) a jsou vždy vítáni. Máme vytvořena pravidla pro společný pobyt dětí a rodičů ve třídě (rozdělení rolí). Zveme rodiče (prarodiče) do školky (např. Čtení pohádek), aby se aktivně zúčastnili společné práce se svým dítětem (Dílničky, Dýňová strašidla, Vánoční zpívání, ...). Rodiče se podílí se na přípravě, tvorbě i realizaci různých projektů, účastní se kulturních akcí, tvořivých dílen, besed apod.

Pravidelně seznamuje rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, zveřejňujeme vzdělávací obsah a rodičům nabízíme spoluúčast, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí na nástěnkách v šatnách dětí i na webu školy.

Práva rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo kdykoli si vyžádat konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou školy a být informován o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Pravidelně se domlouváme na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí, nabízíme zajištění poradenského servisu k otázkám výchovy a vzdělávání předškolních dětí. U „předškoláků“ účinně spolupracujeme s rodiči tak, aby děti přechod na základní školu úspěšně zvládly. Nabízíme rodičům pomoc při zajištění konzultace pedagogicko-psychologického poradce. Umíme rodičům doporučit logopeda, s nímž spolupracujeme.

Pořádáme vzdělávací semináře pro rodiče, připravujeme pro rodiče nabídku vzdělávání pro rozšiřování jejich rodičovských kompetencí.

Snažíme se jednat s rodiči ohleduplně, diskrétně, nezasahujeme do soukromí rodiny, ale respektujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí. S rodiči aktivně komunikujeme. Komunikace je obousměrná a partnerská. Obě strany mají na sebe vzájemně kontakty. Rodiče dostávají vždy všechny potřebné informace – a mají možnost vždy předat důležité informace pracovníkovi mateřské školy.

Doporučení pro pedagogy:

- ☺ mějte úctu k roli rodičů,
- ☺ snažte se ke spolupráci získat celou rodinu,
- ☺ podněcujte participaci,
- ☺ uplatňujte tvůrčí přístup a flexibilitu,
- ☺ dávejte rodinám možnost vlastního výběru participace,
- ☺ hovořte s rodinami o vzájemných očekáváních,
- ☺ buďte trpěliví,
- ☺ zaměřujte se na silné stránky dítěte i rodiny a používejte pozitivní hodnocení,
- ☺ dodržujte diskrétnost.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti spoluúčast rodičů:
Pravidelná aktualizace fotogalerie pro rodiče dětí a webu školy
Pravidla pro využívání knihovny mateřské školy pro rodiče
Zaměříme se na konkrétní prezentaci forem a metod vzdělávání, které uplatňujeme při realizaci ŠVP, zejména v oblasti efektivní komunikace a oblasti odměn a trestů
Rozvíjení dovedností prezentace ŠVP, TVP, Školního řádu směrem k rodičovské veřejnosti.
Snaha získat certifikát „Rodiče vítáni“

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky k rozvoji jejich osobnosti, aby dosahovaly co největší samostatnosti, maximálního učebního pokroku. Základním přístupem je respektující komunikace, vytváření pozitivního třídního klimatu pro přijetí a zapojení dítěte do kolektivu dětí.

Respektujeme individuální potřeby a možnosti každého dítěte. Pokud přijmeme takové děti, přizpůsobíme jim i podmínky v MŠ – životospráva, věcné prostředí, organizace vzdělávání, personální zajištění. Pro výuku dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí.

Vycházíme z důsledné pedagogické diagnostiky. Spolupráci s rodiči formou individuálních konzultací považujeme za stěžejní pro rozvoj dítěte. Škola poskytuje specifickou pomoc všem dětem, které ji potřebují. Limitující je vysoký počet dětí ve třídě.

Mateřská škola vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.

Pedagog, který bude pracovat s dítětem se SVP se bude vzdělávat či sebevzdělávat v oblasti speciální pedagogiky. V naší škole má vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tradici. Výborných výsledků dosahujeme při vzdělávání dětí s autismem a vadami řeči.

V MŠ je diagnosticko-intervenční učební pomůcka Klokanův kufř, metodika pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

V naší MŠ těmto dětem v rámci vzdělávání zabezpečujeme:

- ☺ Individualizaci a diferenciaci
- ☺ Realizaci všech stanovených podpůrných opatření
- ☺ Osvojení specifických dovedností odpovídající věku dítěte a postižení
- ☺ Spolupráci s poradenskými zařízeními, s rodiči, s odborníky
- ☺ Přítomnost asistenta pedagoga či snížení počtu dětí ve třídě

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (5 stupňů). Podpůrná opatření prvního stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

4.8.1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP)

První stupeň podpůrného opatření si stanovuje mateřská škola sama. Jedná se o podpůrná opatření mateřské školy, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s:

- motorickou obratností
- špatnou koncentrací pozornosti
- špatným úchopem pomůcek
- rozvojem vnímání, řeči
- verbální obratností

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel dítěte. PLPP má písemnou podobu v předem připraveném formuláři. Před zpracování PLPP se učitel může poradit s ostatními učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojených dovedností, návyků a postojů. Pedagog taktéž využívá odborné literatury, která slouží jako podpora k vypracování PLPP. Učitel, který vypracuje PLPP zorganizuje schůzku se zákonným zástupcem dítěte, kde ho s obsahem PLPP prokazatelně seznámí.

Vyhodnocení PLPP probíhá průběžně a písemně do samostatného formuláře. Hodnocení PLPP probíhá nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Pokud podpůrná opatření nevyhovují, pedagog doporučí zákonnému zástupci dítěte využití pomoci školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Pravidla a průběh tvorby individuálně vzdělávacího plánu jsou stanoveny v § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (v platném znění následných novel a upravujících vyhlášek). Tvorbu individuálně vzdělávacího plánu provádí pověřená učitelka mateřské školy. Nejprve pedagog vypracuje plán pedagogické podpory a pokud tento plán nestačí, doporučí učitel zákonnému zástupci návštěvu školského poradenského zařízení – pedagogicko – psychologickou poradnu, speciální poradenské centrum. Školské poradenské zařízení určí stupeň podpůrného opatření, dle kterého se dítě bude nadále vzdělávat. Podpůrná opatření jsou poskytována bezodkladně po obdržení doporučení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Pověřený učitel vypracuje individuální vzdělávací plán do jednoho měsíce od doručení doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Následně jej nechá podepsat pracovníkem z poradny a seznámí s jeho obsahem zákonného zástupce dítěte. Délku účinnosti individuálního vzdělávacího plánu stanovuje školské pedagogické zařízení, jeho vyhodnocování probíhá jednou ročně.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí se spec. vzdělávacími potřebami:
V MŠ je diagnosticko-intervenční učební pomůcka Klokanův kufr, metodika pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.
Rozšiřování pedagogických dovedností: inkluzivní metodika Dobrý začátek,
Posilovat dovednosti učitelů navazovat konstruktivní vztahy s rodiči dětí založené na důvěře a spolupráci
Pravidelné jednání pedagogické rady: hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k SVP dětí a PLPP, IVP
Uplatňování dohodnutých zásad pro spolupráci se školními asistenty, asistenty pedagoga, koordinátory s učiteli a dalšími zaměstnanci školy

4.9 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka (OMJ – odlišný mateřský jazyk) již od nástupu do mateřské školy.

Vzdělávání cizinců

Děti osob se státní příslušností jiného členského státu EU mají přístup k předškolnímu vzdělávání za stejných podmínek jako občané ČR. Mateřská škola vytváří příznivé prostředí pro vzdělávání osob s jinou státní příslušností. Podle možností a nabídky využívá dotačních programů na podporu vzdělávání cizinců, nákupu potřebných pomůcek.

Při vzdělávání klademe důraz na:

- ☺ Začlenění dítěte do kolektivu třídy
- ☺ Umožnit dítěti první setkání s českým prostředím a českým jazykem
- ☺ Zvýšit šance dítěte při vstupu do základní školy
- ☺ Naučit dítě kooperovat s vrstevníky
- ☺ Osvojení si základních komunikačních a jazykových pravidel českého jazyka
- ☺ Vytváření tzv.: vizualizace (tj. obrázky, piktogramy), gesta, mimika, pomocí níž s dítětem komunikujeme.
- ☺ Povzbuzení a pochvalu, která je důležitá pro další úspěch dítěte.

Zásady práce s dětmi cizinců při výuce:

- ☺ Začít pomalu
- ☺ Od jednoduchého ke složitějšímu
- ☺ Střídání činností
- ☺ Individuální přístup střídat se skupinovou činností
- ☺ Plán práce, vedení záznamů
- ☺ Pasivní nad aktivní složkou řeči = nenutit mluvit, komentovat
- ☺ Využít dotací pro vzdělávání dětí cizinců

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí se spec. vzdělávacími potřebami:
V MŠ je diagnosticko-intervenční učební pomůcka Klokánův kufr, metodika pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, s dětmi s OMJ
Rozšiřování pedagogických dovedností: inkluzivní metodika pro děti OMJ
Posilovat dovednosti učitelů navazovat konstruktivní vztahy s rodiči dětí založené na důvěře a spolupráci
Pravidelné jednání pedagogické rady: hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k SVP dětí a PLPP, IVP
Uplatňování dohodnutých zásad pro spolupráci se školními asistenty, asistenty pedagoga, koordinátory s učiteli a dalšími zaměstnanci školy

4.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit nabízeny činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

Vytváříme jim prostor a materiál pro složitější činnost, poskytujeme jim volnost v rozhodování, co budou dál dělat ve volném čase, necháváme děti samostatně číst, počítat, pracovat s počítačem, studovat encyklopedie, respektujeme jejich výběr témat a činností a poskytujeme jim velký prostor pro sebehodnocení.

Vycházíme z principů individualizace a vnitřní diferenciací. Zvolíme dle individuálních potřeb dítěte jednu nebo více z těchto pedagogicko-organizačních úprav jeho vzdělávání:

- ☺ individuální vzdělávací plány - doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- ☺ zadávání specifických úkolů
- ☺ zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů.
- ☺ spoluprací s KPPP Zlín – Uherské Hradiště,
- ☺ spolupráce se ZŠ Čtyřlístek – Úkoly čmely Pepíka (pro děti nadané)
- ☺ využitím pomůcek Logico Primo, Logico Piccolo, didaktických materiálů,...
- ☺ prací s PC vzdělávacími programy

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí nadaných:
Rozšiřování nabídky pomůcek, knih a encyklopedií
Vyhledávání nadaných dětí v předškolním věku, Úkoly Čmely Pepíka, samostudium a reflexe
Metody a strategie podporující rozvoj gramotností dětí nadaných

4.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola vytváří **podmínky pro adaptaci** dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami a navazuje úzkou spolupráci s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte do MŠ, **před zahájením docházky** dítěte. Postup adaptace a postupné zvyšování délky pobytu v mateřské škole individuálně projednávají a konzultují učitelé se zákonnými zástupci dítěte s cílem zajistit pro dítě i jeho blízké odpovídající pocit jistoty a bezpečí, zejména zvládnutí odloučení od rodičů, podpora samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Učitelé reflektují společně s rodiči tato témata:

- ☺ Adaptace – průběh, časování, možné reakce dítěte, pozitivní motivace v rodině
- ☺ Přiměřenost doby pobytu dítěte – možnosti přizpůsobení pracovní doby rodičů, pomoc širší rodiny
- ☺ Nemocnost – dítě může být v prvním roce náchylnější k nemocem, s tím by měli rodiče počítat a dbát na doléčení každé nemoci (vzájemná solidarita)
- ☺ Stravování – dopřát dítěti poznávat nové chutě
- ☺ Pravidelný režim – důležité pro pocit bezpečí; dítě potřebuje pravidla a řád
- ☺ Dostatek emoční podpory.

Vzdělávací činnosti realizujeme v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, přizpůsobují organizaci střídaním nabídky činností, zaměřují se na trénování návyků a praktických dovedností, ponechávají co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Podmínky pro dvouleté děti:

- Jsme vybaveni dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Zajišťujeme bezpečnost dětí, dostatek odpočinku a zázemí pro hygienu
- Nastavíme pravidla pro ukládání a přístupnost hraček
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Zajišťujeme vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Umožníme používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Cílem vzdělávání dětí této věkové skupiny je:

- Prvotní socializace dítěte
- Vytváření základních návyků sebeobsluhy

Zaměřujeme se na:

- podporu přirozeného rozvoje řeči
- včasnou diagnostiku opožděného vývoje řeči (OVŘ)
- seznamování s prostředím, vrstevníky i zaměstnanci školy
- budování pocitu bezpečí, důvěry a hlubokého citového vztahu dětí k zaměstnancům školy
- dovednost řešení konfliktů mezi dětmi bez použití fyzické síly
- nenásilné zapojování do společných činností

Školní vzdělávací program Putování s beruškou

- rozvoj sebeobslužných dovedností
- rozvoj dovedností hrubé i jemné motoriky, správný úchop kreslicího náčiní
- seznamování s jednoduchými pravidly

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí od dvou do tří let
--

Zajištění podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti
--

Analyzovat organizaci a režim dne k potřebám dětí dvouletých (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Zajistit věcné a materiální a organizační prostředí s důrazem na bezpečnost a s přiměřeným množstvím podnětů.

Na základě evaluace realizovat opatření pro efektivní vzdělávání dětí do tří let
--

5 Organizace vzdělávání

5.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

V naší mateřské škole jsou tři třídy, z toho dvě věkově smíšené třídy Kuřátka a Koťátka (2-5 let), jedna třída je homogenní pro děti před nástupem do ZŠ. Každá třída se naplňuje do počtu 24 dětí. Složení dětského kolektivu se nemění. Za děti, které odchází do základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto doplňují stávající dětský kolektiv. Do jednotlivých tříd jsou nové děti zařazovány s ohledem na věkovou strukturu, aby ve třídách byly přibližně stejně velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek, podle možností zohledňujeme přání rodičů při výběru třídy, zařazení sourozenců.

Popis současného stavu

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelů, jejich profesním zaměřením. V oblasti poskytování vzdělávání se všechny třídy řídí společnými zásadami:

1) Dvě věkově smíšené třídy významně přispívají k sociálnímu zrání dětí:

- ☺ novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování;
- ☺ děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese
- ☺ starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti;
- ☺ složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe

2) Třídy si připravují vlastní třídní vzdělávací program podle pravidel ve ŠVP PV

3) Každá třída má vlastní pravidla soužití, která jsou závazná pro všechny dospělé (děti se je učí postupně)

4) Doplnkový program zájmových aktivit (pěveckých, výtvarných, tanečních, grafomotorických,...)

zajišťujeme společně, dle schopností a zájmu dětí a rodičů

6) V každé třídě se samostatně realizují doplnkové programy Logopedická prevence "Hrátky se slovíčky", narozeninový den, Míčkování

Ve všech třídách poskytujeme dětem srovnatelnou vzdělávací nabídku, při výběru metod a forem práce máme ve škole dohodnuty společná východiska, principy a pravidla s respektem k osobnosti učitele a jeho tvořivosti.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

jsou stanovena ve Školním řádu, při přijímání dětí škola respektuje rovný přístup ke vzdělávání. Děti do mateřské školy mohou být přijaty na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola po dohodě se zřizovatelem pro přijetí dítěte na následující školní rok. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů, zodpovídá za průběh přijímacího řízení. Počet míst pro nové děti je dán počtem dětí, které odchází do základní školy. Dítě se do MŠ přijímá na základě žádosti zákonných zástupců dítěte a potvrzení pediatra o zdravotní způsobilosti dítěte (povinné očkování). Odpovědná osoba při přijímání dítěte do MŠ je ředitelka MŠ.

MŠ přijímá děti ve věku zpravidla od 2 do zpravidla 6 let). V případě zápisu do zařízení mají přednost předškolní děti. Pro dítě, které od začátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5. roku

věku, je předškolní vzdělávání povinné. Do MŠ jsou přijímány i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti cizinců, v těchto případech se řídíme školským zákonem 561/2004.

5.2 Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů v každé třídě

Činnosti praktické a intelektové (neboli učivo) jsou pro děti „vzdělávací nabídkou“, souběžné pedagogické působení dvou učitelů ve třídě zkvalitňuje individualizaci vzdělávání:

- ☺ dopolední hry a práce dětí v tvořivých dílničkách;
- ☺ ranní a komunitní kruh (společné sdílení, plánování, hodnocení, reflexe, diskuse);
- ☺ realizace doplňkových programů (práce ve skupinkách), např. logopedie, pohybové hry,...;
- ☺ pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě);
- ☺ vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní);
- ☺ tvorba a reflexe portfolií dítěte;
- ☺ didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně (práce s interaktivním displejem, programy na PC a tabletech,..

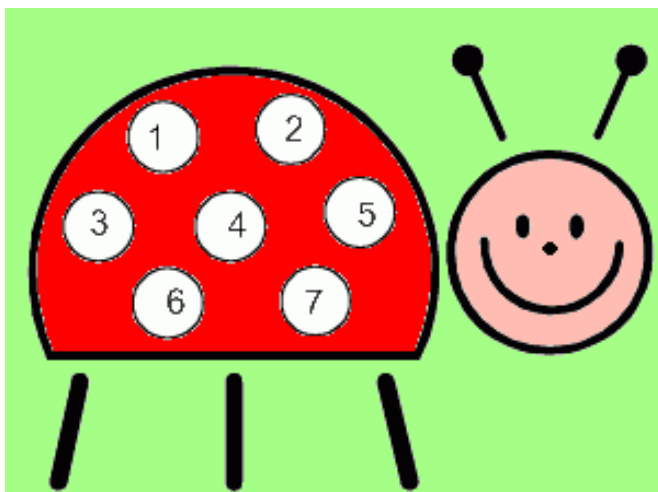
Konkrétní výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě, vychází z rozpisu pracovní doby učitelů, toto opatření umožňuje pružně reagovat na řešení aktuálních situací.

6 Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) „**PUTOVÁNÍ S BERUŠKOU – KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM**“ je školský dokument, který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Inspirací nám byly Berušky, které máme vymalovány na budově MŠ, a podle nich se naši MŠ říká „Berišková“. Každá Beruška má touhu se naučit postupně něco nového pro život a pak dokáže s radostí vzlétnout a rozhlédnou se po našem světě. Dílčí záměry výchovného působení jsou rozčleněny do sedmi hlavních tematických celků a jejich podtémat. Celý vzdělávací program si klade za cíl dosáhnout u dětí předškolních – ukončujících docházku do mateřské školy výstupy očekávané klíčové kompetence dle RVP PV, jakožto "Splnění 7 teček berušky".

Grafické znázornění vzdělávacího programu

Témata jsou dětem blízká, jsou odvozena z přirozeného cyklu ročních období, z přírodních a společenských situací s nimi spojenými a bezprostředně souvisí s každodenní realitou života dítěte. Tematické celky jsou propojeny tím, co dítě denně vidí a prožívá. Děti jsou vedeny k vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech tak, aby se rozvíjela celá osobnost dítěte – fyzické, psychické i sociální kompetence. Témata a vzdělávací záměry jsou promítnuty do nabídky odpovídajících konkrétních činností.

Práce s tematickými celky vyžaduje, aby děti své zkušenosti získaly co nejvíce na základě prožitkového učení a činnostmi, při nichž je zachována vlastní spontánnost, objevnost (pronikání do reality, radost z poznávání), komunikativnost (v oblasti verbální i neverbální), prostor pro aktivitu a tvořivost, konkrétní činnosti (manipulace, experimentování a hra) a rozvoj všech smyslů.

Prožitkové učení může být spontánní (spontánně vzniklé situace, spontánní hra), ale i řízené (je učitelkou záměrně připravené tak, že se co nejvíce přibližuje spontánnímu učení dítěte).

Prostředí naší MŠ samo přímo nabízí, jak hledat cesty ke zdraví, zdravému životnímu stylu, k pohodě, neboť rodiče i všichni zaměstnanci se vzájemně znají a dobře se spolupracují. Tyto příznivé podmínky nám na druhé straně dávají ještě větší možnost vycházet z individuálních potřeb dětí i rodičů.

Děti jsou vedeny k vnímání změn kolem sebe, aktivnímu řešení problémů, spolupráci, partnerské komunikaci. Učí se odpovědnosti vůči společnosti i sami sobě, a tím si zároveň vytvářejí zdravé životní návyky a postoje. Děti mají volbu činnosti v centrech aktivit, poznávají svět okolo sebe formou prožitku, učí se zkoumat, objevovat a pracovat s chybou.

Průběžné vyhodnocování umožňuje aktualizovat vzdělávací program dle potřeb dětí.

6.1 Zaměření školy

Chceme vytvořit dětem ve škole vlnidné a bezpečné prostředí plné pohody a bohatých zážitků, ve kterém budou moci maximálně rozvinout své osobní předpoklady tak, aby z naší mateřské školy odcházely otevřené životu, dalšímu vzdělávání a dobře vybavené do situací, které je v životě přirozeně čekají. Snažíme se, aby děti chodily do naší mateřské školy rády, aby zde prožily období plné pohody, klidu, lásky a porozumění a vedeme je k tomu, aby se zde naučily všemu potřebnému a užitečnému.

Nabídkou různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a prostřednictvím respektování přirozených lidských potřeb chceme umožnit dítěti objevování světa. Respektujeme individualitu každého dítěte a snažíme se, aby v rámci svých možností u nás získalo ve svém rozvoji a učení maximum. V tomto směru se snažíme co nejtěsněji spolupracovat s rodiči.

Naše koncepce vychází z Osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání.

Naše záměry:

- ☺ Zdravý životní styl – zdravé prostředí s radostnou atmosférou, tolerancí, pohodou, klidem, citovým zázemím. Tvůrčí a přátelské prostředí s určitými pravidly.
- ☺ Dítě všestranně rozvinuté, samostatné, tvořivé, zdravě sebevědomé, ctižádostivé a přiměřeně věku vyvíjející se dítě. Děti, které získávají „cestou“ zkušenosti, dovednosti a prožitky bohatými a rozmanitými činnostmi.
- ☺ Učitelka – klidná a usměvavá kamarádka dětí s velice blízkým citovým vztahem ke každému jedinci. Je připravena kdykoli pomoci, je tvořivá a nápavitá.
- ☺ Dítě připravené na další cestu (ZŠ) – zdravé, všestranně rozvinuté, tvořivé, samostatné, zdravě sebevědomé a ctižádostivé, zvědavé, zásobou, se v určitých situacích odpovědné samo za sebe, se širokou snahou podílet se na spolurozhodování.
- ☺ Děti se správnou výslovností, předcházet nejrůznějším poruchám vytvořením podmínek pro správný rozvoj řeči, podporovat u dětí potřebu vyjádřit své pocity a sdělit zážitky druhým.
- ☺ Úzká spolupráce s rodiči, chápeme je jako své nejdůležitější partnery. Hlavním posláním spolupráce je jednotné působení na dítě potřebné pro jeho individuální rozvoj a zároveň dovést rodiče k poznání, že je o jejich dítě v naší škole dobře postaráno.

6.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Abychom mohli v předškolním vzdělávání dospět k cílovým kompetencím dětí v komplexu zahrnujícím znalosti, určité vědomosti, postoje, emoce, hodnotové a etické principy, stanovili jsme se tyto cíle, kterých je také sedm, jako teček berušky:

- ☺ osobnostní rozvoj dětí, zachování demokracie, kdy se budeme snažit vytvořit dětem ovzduší laskavé a důvěrné komunikace, která vytváří pocit bezpečí a pohody, podporovat výchovu k lidským právům a toleranci v MŠ;
- ☺ individuální práce s dětmi vyžadujícími individuální přístup, vycházet z individuálních potřeb a zájmů dětí, reagovat na nahodilé situace, prostřednictvím prožitků vzbuzovat touhu po poznání a obohacovat je;
- ☺ zajistit odbornou péči pro děti s menšími vadami řeči – logopedická prevence;

- ☺ u dětí pěstovat samostatnost, sociální citění, zdravé sebevědomí, schopnost uplatnit se v dětském kolektivu,
- ☺ výukové postupy založeny na prozkoumávání, objevování a používání pojmů získaných přímou zkušeností ze skutečného světa, zařazovat polytechnickou výchovu do MŠ (kreativní technické hračky a stavebnice;
- ☺ vytvářet kompetence potřebné pro úspěšné zahájení výuky v základní škole, usnadnit dětem adaptaci na nové prostředí před vstupem do MŠ a před odchodem do ZŠ – příprava na povinnou školní docházku, snižovat odklady povinné školní docházky;
- ☺ rozvíjení výchovy ke zdraví, zdravému životnímu stylu, rozvoj pohybových dovedností pro zdravý vývoj svalů, kloubů a kostry;
- ☺ podpora vzdělávání cizích jazyků;
- ☺ zařazování dopravní výchovy;
- ☺ podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblastech vnitřní evaluace a hodnocení individuálního rozvoje a vzdělávacích pokroků dětí.

6.2.1 Rámcové cíle

Náš ŠVP vychází též z cílů Rámcového programu pro předškolní vzdělávání:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.
- Osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost.

6.2.2 Cílové kompetence

ŠVP je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP PV a které tvoří jeho základní strategii.

V etapě předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- Kompetence k učení
  - dítě pozoruje, zkoumá, orientuje se v prostředí, všímá si, co se kolem něj děje, učí se spontánně i vědomě, pracuje podle instrukcí a pokynů, učí se hodnotit osobní pokroky
- Kompetence k řešení problému
  - všímá si dění, řeší problémy, na které stačí na základě bezprostřední zkušenosti (cestou pokusu, omylu, experimentu, vymyšlení nových situací), využívá dosavadních zkušeností, fantazii a představivosti, užívá číselných a matematických pojmů
- Kompetence komunikativní
  - hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje své emoce (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými prostředky), dovede využívat komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, audio vizuální techniku, telefon), ví, že se lidé dorozumívají různými jazyky
- Kompetence sociální a personální
  - samostatně rozhoduje o svých činnostech, vytváří si svůj názor, za své jednání odpovídá a nese důsledky, dokáže se prosadit, podřídit, domlouvá se a spolupracuje, uplatňuje společenské návyky a pravidla, k neznámým lidem se chová obezřetně, chápe, že lidé se liší a dítě k nim dokáže být tolerantní, dokáže se bránit projevům násilí
- Činnostní a občanské kompetence

- učí se plánovat, organizovat, rozpoznává vlastní silné a slabé stránky, odhaduje rizika, zajímá se o druhé, uvědomuje si svá práva a práva druhých, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

6.3 Metody a formy práce

Vzdělávání v naší MŠ zohledňuje individuálně různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje. Proto vycházíme z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků. Dítě se tak prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích ad.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu, který je jeho okolím oceněn a samo se cítilo úspěšné.

V pedagogickém procesu v mateřské škole používáme různých organizačních forem činnosti dětí, které umožňují dosáhnout žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich promyšlené a účelné střídání činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stadiu jejich psychického rozvoje.

Hlavní formou činnosti dítěte v předškolním období je hra.

Hra je specifickým projevem aktivity dítěte, ovlivňovaná prostředím, v němž dítě žije a do něhož se hrou začleňuje. Hra přispívá k harmonickému formování dítěte, umožňuje dosahovat cílů všech složek vzdělávání, je prostředkem vzdělávací práce. Je rovněž metodou vzdělávací práce. Hra odpovídá svým obsahem, formou a proměnlivostí osobností malého dítěte. Dovoluje tak učitelce včlenit různé metodické postupy k dosažení vytýčeného cíle vzdělávání.

Učitelky ve své práci využívají všech stadií her – od her individuálních u nejmenších dětí, přes párové (kooperativní) až po hry skupinové a rovněž využívá všech druhů her. Jsou to především tvořivé hry, které si dítě vytváří samo, námětové hry, též dramatizující a konstruktivní. Učitelky pracují rovněž s hrami s pravidly, a to jsou hry pohybové a didaktické.

Děti předškolního věku mají potřebu žít v dětské společnosti.

V MŠ tedy dochází k vzdělávání několika formami. Skrze prožitkové a kooperativní učení hrou, spontánní sociální učení a situační učení. Prožitkové a kooperativní učení podporuje dětskou zvědavost, je k němu nutné využívat přirozeného toku dětských myšlenek. Hra by měla být spontánní, náplní odpovídat zájmu dítěte. Situační učení má děti seznámit s praktickými životními situacemi, které musí být přiměřené věku dětí. Spontánní sociální učení je založené na přirozené nápodobě, důležitou roli zde hraje tedy pedagog jako vzor dítěte nejen během didakticky zaměřených plánovaných činností, ale během veškeré interakce mezi ním a dítětem.

V procesu vzdělávání dětí používáme různých metod – slovní, názorné a praktických činností. Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

Ke slovním metodám patří například návody, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, beseda, předčítání a další. Efektivnost těchto metod závisí na kultuře řeči učitelky a její schopnosti působit na děti intonací a tempem řeči. Slovní metody vhodně spojujeme s praktickou činností.

Do skupiny názorných metod patří především pozorování, předvádění, pokus, exkurze a vycházka. Názorné metody často spojujeme s metodami praktické činnosti, například experimentování. Tyto metody přinášejí navíc dětem citový prožitek, který usnadňuje učení. V této fázi pak zařazujeme rovněž učení metodou navození problémových situací.

Při vzdělávání dětí zachováváme rovněž obecné zásady – cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost, individuální přístup. Pro děti předškolního věku je velmi důležité, aby byly učitelkou vedeny k určitému vzdělávacímu cíli.

Rovněž dbáme na to, aby na děti všichni dospělí působili jednotně a shodně.

Učitelky dobře znají věkové a individuální zvláštnosti dětí a mají na zřeteli přiměřenost jak v oblasti tělesného, tak i rozumového rozvoje dětí.

Uplatňujeme také zásadu názornosti tak, aby děti poznávaly pokud možno všemi smysly.

Poznávání umožňuje učitelka dítěti posloupně a vychází od jednoduchého ke složitějšímu. Trvalost těchto poznatků u dětí zajišťuje učitelka vhodnou motivací a působením na různé smyslové orgány.

Učitelky také využívají ve vzdělávací práci kolektivitu dětí, ale jsou si vědomy také nutnosti individuálního přístupu k dětem.

Při práci se snažíme uplatňovat prožitkové učení. Nabízíme podnětné prostředí s různými koutky. K učení využíváme především hry námětové, dramatické, manipulační, pohybové, dále pozorování, besedy v ranním kruhu, pokusy, exkurse, výlety, aktivní pohyby v MŠ, na zahradě i vycházkách.

6.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP, dětí nadaných

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují podpůrná opatření.

Podpůrná opatření promýšlíme vždy v souladu s nejlepším zájmem dítěte, poskytujeme ihned po zjištění potřebné podpory. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání dítěte, učitelé přizpůsobují svoje vzdělávací strategie možnostem dítěte. Pro děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují

poskytnutí podpurných opatření prvního stupně, **sestavuje učitel Plán pedagogické podpory**, aby děti dostávaly takovou podporu, jakou skutečně potřebují a cítily se úspěšné. Promyšlíme, zda v případě dětí, které vykazují dílčí oslabení, se jedná o „zrání“ nebo je třeba intervence v podobě PLPP.

Podpurná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a vytváří **Individuální vzdělávací plán**.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci dítěte.

6.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) dítěte:

Východiskem pro zpracování PLPP jsou rozhovory nad pedagogickou diagnostikou a portfoliem dítěte mezi učiteli, kteří s dítětem pracují, s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Důležitá je úzká spolupráce s rodiči.

- ☺ Plán PLPP sestavuje třídní učitel na základě závěrů pedagogické diagnostiky dítěte a to v případě, že běžné metody a formy práce nejsou účinné a nedaří se vytvářet podmínky pro rozvoj dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpurná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Cíle (popis toho, co od nás dítě potřebuje) stanovujeme zcela konkrétní s vědomím, že posun v rozvoji dovedností a postojů má být vyhodnocen do tří měsíců. Do podpurných opatření zaznamenáváme pouze to, co pro konkrétní dítě budeme dělat EXTRA, mimo běžnou vzdělávací činnost učitele.
- ☺ Návrh na sestavení a následnou tvorbu PLPP bude projednán na pedagogické radě. Pedagogická rada bude informována o konkrétních cílech, realizaci, způsobech kontroly osvojení dovedností a vyhodnocení PLPP.
- ☺ Termín přípravy PLPP projedná třídní učitel s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- ☺ Realizace plánu znamená změnu učitelů v přístupu k dítěti, specifickou nabídku aktivit včetně hodnocení. Učitelé společně průběžně vyhodnocují a aktualizují plán v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- ☺ Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpurných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči. Pokud podpurná opatření nejsou pro dítě a jeho vzdělávací potřeby dostačující, jsou rodiče vyzváni k návštěvě Školního pedagogického zařízení.
- ☺ PLPP i IVP se vždy projednávají učitelé se zákonnými zástupci dítěte na společné konzultaci, jejíž součástí je diskuse nad portfoliem dítěte

6.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) dítěte:

Východiskem pro zpracování IVP jsou podpurná opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpurných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a

forem vzdělávání a hodnocení dítěte včetně jména pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.

- ☺ Termín zpracování IVP je do jednoho měsíce od doporučení ŠPZ, třídní učitel projedná IVP s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- ☺ Realizaci IVP ve spolupráci se školou sleduje ŠPZ a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- ☺ Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě IVP. Třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči.

6.4.3 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

Za nadané dítě se považuje dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadané dítě dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP11. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Z hlediska zajištění průběhu vzdělávání je pro nás nejdůležitější rozpoznávání nadání, při pedagogické diagnostice pozornost věnujeme „dvojí výjimečnosti“. Využíváme pomůcek pro škálování nadání.

Obohacujeme vzdělávací nabídku dle charakteru nadání s cílem prohloubit a rozšířit možnosti uplatnění nadání, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí k danému tématu. Spolupracujeme s odborníky na PdF MU, kteří se zaměřují na oblast nadaných dětí.

6.4.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Východiskem pro pedagogické působení je respektování vývojových specifik, individuálních potřeb a možností těchto dětí. Pro učení využíváme schopnosti dítěte nápodoby, situační učení, prožitky a především hry. Aktivitu často opakujeme, vytváříme jednoduché a pravidelné rituály. Základem působení je poskytování citové a emoční podpory, pocitu bezpečí, pravidelný denní režim a srozumitelná pravidla. Zajišťujeme nabídku činností, ve které děti mohou rozvíjet smyslové vnímání, pohybové dovednosti, řeč, sociální zkušenosti, základní hudební, výtvarné a pracovní schopnosti.

6.4.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí cizinců

Začlenění dítěte do kolektivu je pro dítě velmi zásadní. Ovlivní to jeho celkový rozvoj, zvláště jeho rozvoj jazykový. Mateřská škola může poskytnout ideální čas a prostor pro integraci dětí cizinců do českého prostředí a výrazně usnadnit jejich vstup do první třídy základní školy. To, jak se dítě začlení do kolektivu, závisí na mnoha faktorech. Velkou roli hraje nejenom věk dítěte, ale také celkové klima třídy a osobnost a přístup učitele. Učitelka by měla společně s dětmi vymezit jednoduchá, ale platná pravidla pro společné soužití všech dětí ve třídě. Jako učitelé bychom měli vést děti ke vzájemné toleranci, vstřícnosti a respektu k

odlišnostem. V mateřské škole, ve které je mnoho příkladů a vzorů sociálního chování, děti postupně získávají poznání o své jedinečnosti, která je dána každému člověku. V průběhu vzdělávacího procesu se učí respektu odlišnosti jiných dětí.

Měli bychom si uvědomit, že každá rodina je jedinečná a každé dítě má své potřeby. I proto je vhodné vyhledat si alespoň nějaké informace o zemi, ze které dítě pochází.

Je třeba počítat s tím, že děti s odlišným mateřským jazykem budou mít adaptační období delší. V MŠ vytvoříme vlastní adaptační plán pro nově přijaté děti. Děti s odlišným mateřským jazykem se budou hned potýkat s několika dalšími fakty, než „jen“ s novým prostředím a odloučením od rodičů. Před příchodem nového dítěte bychom měli brát v potaz i konkrétní maličkosti, a to například jakou značku mu přidělíme.

Pro úspěšné začlenění dítěte s odlišným mateřským jazykem je klíčová komunikace. Záleží na mnoha faktorech: věk dítěte, osobnosti a jazykové vybavenosti. Jazykovou vybaveností se rozumí to, do jaké míry ovládá český jazyk a jaký je jeho mateřský jazyk. Zpočátku je nutné zajistit následující:

- Zajistit základní domluvu
- Přizpůsobit jazykový projev
- Ověřovat porozumění
- Využívat aktuální situace
- Využívat mateřský jazyk dítěte
- Soustředit se na neverbální prvky komunikace.

Při komunikaci českých pedagogů s rodiči cizinců může nastat několik problémů. Jedním z nich může být odlišný postoj, který se vztahuje ke školnímu vzdělávání. Dalším je jazyková bariéra. Pocity, které může interkulturní komunikace vyvolat, jsou nejistota, nesoulad, nedůvěra a v některých případech dokonce nepřátelství, kdy rodič cizinec zcela odmítá výchovný styl v mateřské škole. Velkou roli hraje to, do jaké míry jsou rodiče cizinců schopni dorozumět se s učitelkou česky. Pedagog musí mít vždy na paměti, že rodiče cizinců jsou při komunikaci ve velké jazykové nevýhodě, a proto je povinen udělat vše proto, aby jim komunikaci usnadnil. Opatření pro usnadnění komunikace s rodiči cizinci:

- Poskytnout rodičům tištěný materiál
- Spolupráce s tlumočníky
- Vstřícné jednání
- Podporovat kontakt s ostatními rodiči
- Naučit se pár frází v jeho mateřském jazyce
- Modifikovat texty.

7 **Vzdělávací obsah**

Vzdělávací obsah je vyjádřen v 7 následujících, obecných celcích – tématech.

Obsah vzdělávání jsme odvodili z přirozeného cyklu ročních období – PODZIM, ZIMA, JARO, LÉTO–a z přírodních i společenských situací, které jsou s nimi spojené. Jednotlivá roční období jsme rozdělili do integrovaných bloků a ty dále na podtémata. Časové rozložení bloků není závazné, nechali jsme ho otevřené pro aktuální situace, pro vstupy dětí i tvořivost učitelky. Stejně tak i nabídku činností učitelky ve třídách přizpůsobují dětem, jejich zájmům i výsledkům vzdělávání. Úroveň očekávaných výstupů dle jejich charakteru rozlišujeme pro mladší a starší věkovou skupinu. Učitelky ve třídách si připravují pro svou třídu TVP jednotlivých bloků. Témata podrobněji rozpracovávají do týdenních programů. Jednotlivé bloky po ukončení vyhodnocují.

Pro snadné zapamatování, hravou formu a přehlednost reprezentují tyto integrované bloky „ 7 teček“ berušky, jež máme ve svém logu.

V rámci témat jsme si stanovili kompetence, (kterých by dítě mělo na konci předškolního vzdělávání dosáhnout – tedy, aby dítě bylo co nejlépe připraveno na vstup do ZŠ) a ty cestou dílčích cílů naplňujeme. Každé téma zahrnuje všech pět oblastí předškolního vzdělávání, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. V návaznosti na podtémata plánujeme v TVP tematické celky - projekty – rozpracované podle podmínek a věku dětí na hry a činnosti, které mají dílčí cíle. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole. Učitelky vypracovávají vzdělávací nabídku, kde se objeví konkrétní nabídky řízených a spontánních činností, které rozvíjejí děti ve všech oblastech (biologická, psychologická, interpersonální, sociální a environmentální). Učitelky si volí taková témata, která budou pro děti zajímavá a dokáží v nich vzbudit nadšení a aktivní zábavu. Podle reakcí dětí lze témata aktuálně měnit. TVP je součástí ŠVP a je k dispozici ve třídách MŠ.

Vzdělávací oblasti dle RVP PV

(Rozepsány ve vzdělávacím záměru ad 14.– charakteristika témat)

- Dítě a jeho tělo (oblast biologická).
- Dítě a jeho psychika (oblast psychologická).
- Dítě a ten druhý (oblast interpersonální).
- Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní).
- Dítě a svět (oblast interpersonální).

Oblasti vzdělávání jsou činně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný. Čím úplnější a dokonalejší bude propojení všech oblastí vzdělávání a zároveň i podmínek, za kterých probíhá, tím bude vzdělávání přirozenější, účinnější a hodnotnější.

PUTOVÁNÍ S BERUŠKOU – KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM

Období	Téma	Podtéma
1. Podzim I	Beruška vás vítá	Moje školka a kamarádi Moje rodina Můj den – časové vztahy Bezpečnost v dopravě
2. Podzim II	Beruška a barevný podzim	Příroda se mění Magický svět smyslů Zdraví a moje tělo
3. Zima I	Vánoční čas s Beruškou	Mikuláš a čert Vánoční zvyky a tradice Čas lásky a pohody
4. Zima II	Berušky pod sněhem	Zimní sportování Vyprávěnky u kamen Veselý karneval
5. Jaro I	Beruška a jarní příroda	Kniha je studnice moudrosti Jaro ťuká na vrátka Kamarádi zvířátka Den Země –ochrana přírody Koloběh vody
6. Jaro II	Beruška slaví	Rej čarodějnic Veselé Velikonoce Kytička pro maminku Rostu, rosteš, rosteme
7. Léto	Cestujeme s Beruškou	Jedeme na výlet Naše Země Zábava a hry venku Hurá na prázdniny

7.1 Charakteristika témat

PUTOVÁNÍ S BERUŠKOU – KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM

1. Podzim I	Beruška vás vítá
Moje školka a kamarádi Moje rodina Můj den – časové vztahy Bezpečnost v dopravě	Záměr: Bezpečné zvládnutí adaptace. Rozvoj svébytnosti a autonomie – identity. Vytvořit vstřícné, přátelské a podnětné prostředí pro nově se utvářející třídní kolektivy a nově příchozí děti. Společně vytvořit pravidla a hranice pro příjemný pobyt v MŠ s pocitem bezpečí, spoluvytvářet prostředí pohody. Rozvíjet estetické vnímání, řečové dovednosti a prosociální vztahy. Uvědomovat si význam rodiny, nezastupitelnost a charakteristické postavení jednotlivých členů rodiny. Vědět, rozdíl mezi rodinou a MŠ, podporovat vzájemné vztahy. Podniknout s dětmi vycházky v okolí MŠ, znát, jak přecházet ulici. Seznámíme se základními dopravními prostředky, dopravními značkami a bezpečným chováním chodců.
2. Podzim II	Beruška a barevný podzim
Příroda se mění Magický svět smyslů Zdraví a moje tělo	Záměr: Nahlédnutí do archetypů, pravidel, řádu přírody. Rozšíření poznatků o přírodě, rozvíjet vztah ke zdraví a pohybu, v souvislosti s tím budeme poznávat i lidské tělo, úlohu smyslů. Nabízí se nám možnost přímého pozorování změn, které přináší podzim. Vést děti k ochraně živé i neživé přírody. Zaměříme se i na význam zeleniny a ovoce pro zdraví lidí.
3. Zima I	Vánoční čas s Beruškou
Mikuláš a čert Vánoční zvyky a tradice Čas lásky a pohody	Záměr: Společně hledat, vytvářet a prožít poetiku evropské, křesťanské tradice vánočních svátků. Pomoci dětem prožívat příjemné i nepříjemné (strach) pocity s využitím adventního času, rozšíření poznatků o zvycích, rozvíjet fantazii a představivost, zručnost, jemnou i hrubou motoriku, rozvíjet prvky základního společenského chování a založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění. Zjišťovat, jak lidé kdysi slavili Vánoce. Podporovat přátelství, společně sdílet prožitky, spolupracovat. Projevovat zájem o knížky. Vytvořit sváteční atmosféru. Poznávat suroviny pro přípravu pokrmů, rozlišovat známé chutě, vůně. Tvořivé odpoledne s rodiči.
4. Zima II	Berušky pod sněhem
Zimní sportování Vyprávěnky u kamen Veselý karneval Kniha je studnice moudrosti	Záměr: V tomto bloku přiblížíme dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí. Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. V tomto bloku se také společně se školáky budeme těšit na školní zápis. Nabídnout zážitek, radost z pohybových aktivit, sportu. K zimnímu měsíci pohádky neodmyslitelně patří. Prožijeme společně pohádkový čas, který ukončíme karnevalem v maskách pohádkových postav. Hledat v knize pobavení a poučení, poznat, jak zacházet s knihou. Tvořivě pracovat s příběhem, s pohádkou. Poznávat povolání, řemesla.

5. Jaro I	Beruška a jarní příroda
Jaro ťuká na vrátka Kamarádi zvířátka Den Země –ochrana přírody Koloběh vody	<p>Záměr: Chtít mít rád vše živé, dobré a barevné.</p> <p>V tomto bloku si uvědomíme změny v přírodě spojené s příchodem jara i to, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí.</p> <p>Sázení semínek – pozorování, pokusy, popis změn. Rodí se nový život – rozvíjet vztah ke zvířatům, rodícím se mláďatům, poznávat život hmyzu a jeho způsob života. Vést děti k péči o přírodu, chránit životní prostředí. Budeme usilovat o vytvoření prostředí veselého, čistého a barevného. Zaměříme se na barevnou symboliku sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu. Budeme pozorovat řeku, rybníky a vodu, která nás obklopuje, seznámíme se s nebezpečím, které nás může u vody potkat.</p> <p>Zvládnout základní pohybové dovednosti ve vodě, zařazení předplavecké výuky.</p>
6. Jaro II	Beruška slaví
Rej čarodějnic Veselé Velikonoce Kytička pro maminku Rostu, rosteš, rosteme	<p>Záměr: Seznámení se s rozmanitostmi tradic nejen lidových. Vnímat Velikonoce jako svátky jara, chápat hodnotu tradic.</p> <p>Seznámíme děti s velikonočními oslavami i s historií zdobení kraslic. S využitím svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem, ale i k živé a neživé přírodě. Všimneme si kvetoucí přírody.</p> <p>Každodenně si budeme všimnout krásy probuzené přírody, pokud to bude možné, přeneseme činnosti do přírody.</p>
7. Léto	Cestujeme s Beruškou
Jedeme na výlet Naše Země Zábava a hry venku Hurá na prázdniny	<p>Záměr: Seznámení s právy dítěte a s tím co je to být svobodný. Nabízet dětem vnímání světa s využitím netradičních činností, rozvíjet vztahy mezi MŠ a rodinou, podporovat citovou stránku dětské osobnosti a zlepšovat jeho psychickou i tělesnou zdatnost a pohybovou i zdravotní kulturu. Oslavit společně svátek dětí, utvářet povědomí o existenci jiných ras a kultur.</p> <p>Povíme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti.</p> <p>Blížící se konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí. Pojedeme na výlet, rozloučíme se se školáky a prožijeme společnou noc ve škole. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Budeme cvičit vytrvalost a sebeovládání. Poznávat dopravní prostředky, dopravu v našem městě, vesmírný svět.</p> <p>Seznámení se s nebezpečími, se kterými se děti mohou setkat během prázdnin, s bezpečným chováním v těchto situacích. Hodnocení svých osobních pokroků, učení odhadovat své síly. Podporovat děti v tom, co už umí a dokážou.</p> <p>Znaky léta, hry v přírodě.</p>

1. téma PODZIM	Podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Beruška vás vítá	Moje školka a kamarádi Moje rodina Můj den – časové vztahy Bezpečnost v dopravě	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s prostředím školy, dětmi a dospělými, navázat vztahy s vrstevníky a dospělými - zvládnout základní sebeobsluhu - znát jména dětí ve třídě - projevovat své potřeby, komunikovat, vyjadřovat přání - orientovat se ve třídě, MŠ i ostatních prostorách - brát si hračky a uklízet je na místo k tomu určené - postupně si zvykat na pravidelné činnosti v MŠ - orientovat se v okolí MŠ, okolí bydliště - podílet se na tvorbě pravidel a rituálů ve třídě, vnímat je a respektovat - osvojovat si pravidla chování v našem světě - učit se správnému a bezpečnému chování při pobytu mimo MŠ – dopravní výchova - poznávat činnosti lidí, hovořit o práci rodičů, jiných lidí, osvojovat si vztahy v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> - Kdo jsem a kam patřím, moje značka, - kdo je můj kamarád, - moje oblíbená hračka, - každý jsme jiný, - kam co patří, - jak se to dělá, co už umím - jak se domlouváme, budeme si hrát - vztahy mezi lidmi v MŠ, doma – Moje rodina - pravidla vzájemného chování - sebeobsluha - prostředí MŠ - předměty denní potřeby - dopravní výchova (Den bez aut), bezpečnost na ulici, dopravní značky, jezdíme na kole, PC program - výlet do přírody - využití DH - ověřování úrovně výslovnosti

1. téma	Beruška a barevný podzim
Klíčové kompetence	Bezpečné zvládnutí adaptace Rozvoj svébytnosti a autonomie - identity
K učení	Dítě se učí orientovat v řádu a dění v prostředí MŠ
K řešení problémů	Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním novém okolí
Komunikativní	Učí se v nové situaci reagovat bez zábran a ostychu, domlouvat se slovy i gesty
Sociální a interpersonální	Dítě se učí sdělit a vyjadřovat své prožitky, pocity i náladu různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními a dramatickými)
Činnostní a občanské	Získává informace o průběhu dne, a pravidlech ve školce. Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat. Učí se dbát na bezpečnost svou i ostatních.

2. téma PODZIM	Podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Beruška a barevný podzim	Příroda se mění Magický svět smyslů Zdraví a moje tělo	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet a usměrňovat přiměřenou fyzickou aktivitu (provádět přirozená i zdravotní cvičení) - Rozvíjet v dětech pozitivní city ve vztahu k vlastní osobě a k okolí, ochrana životního prostředí - Probouzet v dětech potřebu pobývat v přírodě a vytvářet si k ní pozitivní vztah, vnímat změny v přírodě - seznamovat se s lesními zvířaty - poznávat ovoce a zeleninu, - poznávat práce na zahradě a na poli na podzim - zajímat se o materiály, experimentovat, manipulovat s přírodninami, vnímat jejich estetickou stránku, znát užitečnost - rozvíjet smysly - dbát o svoje zdraví, seznámit se s vlastním tělem, nemocemi, dokázat přivolat pomoc - poznat zásady zdravé výživy - rozvíjet kvalitu slovního projevu - učit se spolupracovat, vnímat výkon druhého, být empatický - vytvářet povědomí o zdraví, otužování, výživě, zdravém životním stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamování se znaky podzimu - přírodní a povětrnostní jevy – počasí, změny p. - experimentování s přírodninami - lesní zvířata - výstava ovoce a zeleniny, ovocný a zeleninový týden, pyramida zdraví - zdravá výživa - práce s knihou a encyklopedií - naše smysly - broučci – lampionky-Uspávání broučků - dyňová strašidla - Barevní draci - Hody ve SM - návštěva zubní lékařky - Sv. Martin přijel k nám - „Bez práce nejsou koláče“ - číselná zpěv a recitace - řada, prv ní a poslední

2. téma	Beruška a barevný podzim
Klíčové kompetence	Nahlédnutí do archetypů, pravidel, řádu přírody
K učení	Dítě získává zákl. poznatky o rozmanitostech a proměnách přírody učí se orientovat v jejím řádu a pravidlech Svoje činnosti a hry se učí plánovat a organizovat, řídit i vyhodnocovat Přiblížit rozdíl mezi zdravím a nemocí, zdravím a nemocným. Jak pomoci nemocnému.
K řešení problémů	Dítě se učí chápat, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si že svoji aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Komunikativní	Dítě se učí používat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, PC, audiovizuální technika, telefon apod.
Sociální a interpersonální	Učí se napodobovat prosociální modely chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Činnostní a občanské	Učí se dbát na zdraví a bezpečí svoje i druhých, učí se chovat odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

3. téma ZIMA	podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Vánoční čas s Beruškou	Mikuláš a čert Vánoční besídka Vánoční zvyky a tradice	<ul style="list-style-type: none"> - posilovat vztahy k rodině - Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému. - Učit se být ohleduplný k ostatním kamarádům. - seznamovat se s tradicemi a slovesným odkazem - rozlišovat a oceňovat jednání lidí a pohádkových bytostí - seznamovat se lidskými hodnotami, projevovat empatii vůči lidem - formulovat myšlenky, přání, učit se zdrženlivosti při plnění svých přání - vnímat a přijímat kladnou zpětnou vazbu (přijetí, povzbuzení, ocenění) - rozvíjet manipulační dovednosti, cílevědomost, délku soustředění - učit se dokončovat hry, samostatně uklízet hračky - poznávat, že vlastním jednáním lze druhému udělat radost - učit se šetrně zacházet s věcmi - Prodloužit soustředěnou pozornost. - Poznat a pojmenovat základní a dodatkové barvy. - Zaměřit se na to, co je z poznávacího hlediska důležité. - Navozovat radostnou atmosféru při společném zážitku 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava a realizace Mikulášské nadílky - experimentování a práce s různými materiály – výzdoba MŠ, přáníčka, ozdoby - četba a dramatizace pohádek - seznamování s koledami a básněmi, hudebně-pohybové hry - chystáme se na vánoční besídku a nadílku - vánoční zvyky, hra s novými hračkami - vánoční strom pro zvířátka - Betlémský příběh - pečení perníčků

3. téma	Vánoční čas s Beruškou
Klíčové kompetence	Společně hledat, vytvářet a prožít poetiku evropské, křesťanské tradice vánočních svátků.
K učení	Dítě získává elementární poznatky ze světa lidí o lidské kultuře a tradici. Dítě se učí problémy řešit na základě bezprostřední zkušenosti a experimentu, postupuje cestou pokusu a omylu.
K řešení problémů	Dítě zpřesňuje početní představy, užívání číselných, matematických pojmů a empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy.
Komunikativní	Dítě se učí ovládat řeč, ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, slovně reaguje, učí se vést dialog.
Sociální a interpersonální	Učí se chápat, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lepší řešit dohodou, učí se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
Činnostní a občanské	Dítě získává základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, učí se podle toho chovat. Učí se v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla, spolupracovat.

4. téma ZIMA	Podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Berušky pod sněhem	Zimní sportování Vyprávěnky u kamen Veselý karneval Kniha je studnice moudrosti	<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat se s hlavními znaky zimy - poznávat péči lidí o přírodu - setkávat se s výtvarnými, hudebními, literárními a divadelními prvky - rozšiřovat aktivní znalost pohádek, písni a básní - učit se spolupracovat při hře - rozvíjet své dovednosti při manipulaci s hračkami a materiály - seznámit se s prostředím ZŠ - poznávat funkci některých věcí - seznamovat se s různými oblastmi lidské činnosti - poznávat specifika života ve městě, ochrana prostředí - učit se podporovat zdravý životní styl, ochrana před nemocemi - Podporovat schopnost dítěte ovlivňovat vlastní situace - Uvědomit si změnu role – školáka, svých možností a odpovědnosti - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - orientuje se v naučných knihách, zná pohádky, vlastnosti pohádkových postav, rozlišuje dobro a zlo 	<ul style="list-style-type: none"> - zápis do školy, návštěva ve škole - experimenty se sněhem, sněhuláci, - zimní sporty, - ten dělá to a ten zas tohle, - čtyři domečky-materiály, - zvířátka v zimě, krmení ptáků - počasí, - masopust – karneval - povolání rodičů, řemesla - předměty denní potřeby, hračky, - Březen – měsíc knihy, návštěva knihovny - práce s knihami a encyklopediemi, - četba a dramatizace pohádek, - otužování, saunování

4. téma	Berušky pod sněhem
Klíčové kompetence	Nabídnout zážitek, radost z pohybových aktivit, sportu.
K učení	Dítě se učí spontánně i vědomě, vyvine úsilí, učí se postupovat podle instrukcí a pokynů. Dítě se učí používat jednoduché pojmy, znaky a symboly.
K řešení problémů	Dítě se učí nebát vlastních chyb, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také snahu.
Komunikativní	Dítě průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a učí se ji aktivně používat k dokonalejší komunikaci Učí se domlouvat gesty i slovy, rozlišovat některé symboly a rozumět jejich významu i funkci.
Sociální a interpersonální	Zažít poslech hudby a pohádek, poskytnout informaci o principech dobra a zla. Učí se chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
Činnostní a občanské	Dítě se učí samostatně rozhodovat o svých činnostech, učí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Učí se uvědomovat, že je za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky. Učí se chápat, že zájem o to co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

5. téma JARO	Podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Beruška a jarní příroda	Jaro ťuká na vrátka Kamarádi zvířátka Den Země –ochrana přírody Koloběh vody	<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat se s hlavními znaky jara - poznávat přírodu a vliv člověka na ní - učit se pěstovat rostliny - seznamovat se s domácími zvířaty a jejich mláďaty - učit chránit přírodu - poznat zvířata ve volné přírodě - umět rozlišovat živou a neživou přírodu - zvyšovat kvalitu vlastního vyjadřování - zvládnout základní pohybové dovednosti ve vodě 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody, - sázení rostlin, - výzdoba třídy, práce s materiálem, - máme rádi zvířátka, - kalendář – časové vztahy, - každý je jiný - rozmanitost přírodního světa a jeho řád - poznáváme hmyz – příroda pod lupou, - domácí zvířata – statek, - experimentování – přírodní pokusy, zahrádka, - příroda živá a neživá - jarní příroda – květiny, zvířata, mláďata - seznamování se slovesným uměním - Den Země – Kovosteel - třídění odpadů, ekologie, pozorování živ. prostředí, ochrana zdraví - u hasičů - plavecký výcvik, otužování, saunování

5. téma	Beruška a jarní příroda
Klíčové kompetence	Chtít mít rád vše živé, dobré a barevné.
K učení	Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje Dítě se učí získanou zkušenost uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení
K řešení problémů	Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
Komunikativní	Učí se využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (především knihy a encyklopedie, PC
Sociální a interpersonální	Učí se jednat při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chovat obezřetně, chování a komunikaci, která mu je nepříjemná se učí odmítnout. Učí se sdílet společný zážitek, ve skupině se dokáže prosadit ale i podřídí, domlouvá se a spolupracuje.
Činnostní a občanské	Učí se si uvědomit, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomovat si, že se svým chováním na něm podílí a že jej může ovlivnit. Učí se rozpoznat a využívat své silné a slabé stránky. Zajímá se o druhé, i o to co se kolem děje, je otevřené k aktuálnímu dění.

6.téma JARO	Podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Beruška slaví	Rej čarodějnic Veselé velikonoce Kytička pro maminku Rostu, rosteš, rosteme	<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat se s tradicemi Velikonoc, podílet se na přípravě oslavy - upevňovat vztah k blízkým osobám - správná chůze, běh, přelézání překážek v přírodě - rozvíjet a kultivovat paměť - vytvářet citové vztahy k rodině - umět navázat kontakt s ostatními dětmi a posilovat radost dětí ze styku s ostatními (zejména u jedináčků) - rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností - rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách - budovat estetický vztah k životu, připravit společné slavnosti pro maminku - příležitost podílet se na pravidlech soužití ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> - rej čarodějnic - příprava oslavy Velikonoc, - maminka má svátek, Den matek - moje rodina, - rozkvetlá louka, - tělo – vznik života a jeho vývoj - školní olympiáda, - látky ohrožující zdraví - důsledky změn počasí – povodně, povětrnostní změny - jarní svátky - rodina – vztah v ní - skládat podle pokynů - přednes, recitace - dětský svět, svátek dětí

6. téma	Beruška slaví
Klíčové kompetence	Seznámení se s rozmanitostmi tradic nejen lidových.
K učení	Dítě se učí klást otázky a hledá na ně odpověď
K řešení problémů	Dítě se učí řešit problémy na které stačí, známé a opakující se řeší samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou dospělého. Dítě se učí spontánně vymýšlet nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady) využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
Komunikativní	Učí se ovládat dovednosti předcházející čtení, psaní
Sociální a interpersonální	Učí se spolupodílet se na společných rozhodnutích, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobit se jim. Při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, učí se respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromis.
Činnostní a občanské	Dítě se učí odhadovat rizika svých nápadů, jít za svým záměrem, ale také dokázat měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

7. téma LÉTO	Podtémata	Hlavní vzdělávací záměry	Náměty a činnosti
Cestujeme s Beruškou	Jedeme na výlet Naše Země Zábava a hry venku Hurá na prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat se s hlavními znaky léta - poznávat exotická zvířata - realizovat experimenty s přírodními materiály - seznamovat se s různými druhy sportů - zvyšovat fyzickou zdatnost a obratnost - poznávat místo kde žiji - seznámit s ČR, poznat vlajku, hlavní město, prezidenta - zvyšovat povědomí o jiných kulturách - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod. - seznamovat se s různými druhy nebezpečí a ochranou před nimi - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) - rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemi - rozlišovat charakteristické rysy počasí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování počasí, - časové pojmy - práce s encyklopediemi, - sportování, plavecká soutěž - vycházky do okolí, - poznávání památek - loučení se školkou, - těšíme se na prázdniny... - dopravní prostředky - různé kultury - planeta Země, řád světa, řeky a moře - místo, kde žiji (město, okolí, vlast) - ochrana osobního bezpečí – cizí lidé - výlety, výlet do ZOO, - hurá na prázdniny

7. téma	Cestujeme s Beruškou
Klíčové kompetence	Seznámení s právy dítěte a s tím co je to být svobodný.
K učení	Dítě získává elementární poznatky o světě lidí, kultuře...
K řešení problémů	Učí se všimnout dění a problémů v bezprostředním okolí a přirozenou motivací k řešení dalších problémů je mu pozitivní odezva a aktivní zájem.
Komunikativní	Získává informaci o tom, že se lidé dorozumívají cizími jazyky a že je možno se je učit, získává elementární základy pro učení cizích jazyků
Sociální a interpersonální	Učí se chápat že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, učí se bránit projevům násilí, ponižování a ubližování.
Činnostní a občanské	Učí se mít smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem se učí přistupovat odpovědně, váží si práce a úsilí druhých.

7.2 Dílčí projekty

7.2.1 „Zdravá Beruška“

Hlavním záměrem tohoto projektu je vytvářet u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu.

Cíl projektu:

- Praktické využití aktivního sociálního učení v mateřské škole – ochrana zdraví;
- Zlepšení komunikace a navazování kamarádských vztahů mezi dětmi;
- Nabízení pozitivních alternativ chování a životních cílů;
- Aplikování preventivních aktivit;
- Elementárními formami sociálního učení jsou napodobování, sociální zpevňování a identifikace;
- Děti se seznámí s pojmy: zdraví, ochrana zdraví, nemoc, lékař, zubař, ordinace, zdravotní sestra, nemocnice, léky, lékárna atd.

Spolupráce s rodiči:

- seznámení rodičů s výchovně vzdělávacím záměrem;
- vedení rodičů ke komunikaci s dětmi na dané téma;
- sbírání prázdných krabiček od léků;
- upozorňování dětí na možná rizika.

Projekt sleduje naplňování záměrů v několika oblastech:

Péče o moje tělo	
Záměr	budeme rozvíjet u dětí pohybové dovednosti s posílením tělesného zdraví a uvědoměním si vlastního těla povedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
Činnostní charakteristika	každodenní pohybové chvíle se zařazením zdravotních cviků dostatek přirozeného pohybu prostřednictvím pohybových her výlety do přírody, zdolávání přírodních překážek návštěvy tělocvičny ZŠ v 1. pololetí, s využitím náčiní s uč. Ze ZŠ využití programu SE SOKOLEM DO ŽIVOTA, registrace v projektu využití Tv děčko – Cvičíme s Měďou maximální využití zahradního náčiní a zahrady činnosti spojené s poznáním jednotlivých částí lidského těla budeme si čistit zoubky budeme si hrát na zubaře – správná technika čištění zubů konstruktivní a grafické činnosti
Péče o zdraví	
Záměr	otužováním dětského organismu chceme přispět k posílení imunitního systému

Činnostní charakteristika	činnosti zaměřené na otužování organismu smyslové a psychomotorické hry sezónní sporty, pobyt venku Předplavecký výcvik činnosti a hry spojené s vhodným oblékáním provádění ranního filtru divadlo, maňáskové scénky – hygienické návyky projekty o škodlivosti kouření
---------------------------	---

Zdravé stravování

Záměr	povedeme děti ke zdravému stravování jako základu péče o své zdraví naučíme se znát význam zeleniny a ovoce v naší stravě, vitamíny
Činnostní charakteristika	spolupodílet se na přípravě jídla zařadíme činnosti s poznáním zeleniny, ovoce + zpracování hry na zahrádky, prodavače, kuchaře

Relaxace jako prostředek regenerace

Záměr	budeme podporovat psychickou a fyzickou zdatnost
Činnostní charakteristika	budeme číst pohádky poslouchat relaxační hudbu dle potřeb budeme odpočívat v relaxačních koutcích po tělesné aktivitě zařadíme relaxační chvíle budeme si společně vytvářet pravidla pro společné přátelské klima budeme zařazovat komunitní kruh

Obsah projektu – příklad:

Týdenní plán:

- Kamarád stůně
- U lékaře
- U zubaře
- V lékárně
- V nemocnici

Denní plán:

Ranní kruh – pro kolektiv dětí předškolního věku je ranní kruh důležitý. Na začátku se všichni pozdravíme, vybrané dítě pohládí kamaráda a pošle pozdrav dál, až se pozdrav po kruhu vrátí k prvnímu dítěti. Tady bych chtěla jenom podotknout, že ne všechny děti mají na začátku docházky do MŠ důvěru ke svým vrstevníkům a nechtějí pozdrav předat dál. Dokonce se stává u mladších dětí, že se nechtějí účastnit ranního kruhu. Nenutíme děti do žádných aktivit, na základě motivace si vyberou činnost samy. Po pozdravu následuje hodnocení ranních činností, řekneme si, co se nám líbilo x nelíbilo, co se nám podařilo x nepodařilo, pochválíme výsledky dopoledních činností (stavby, kresby, hry) a pokud se někdo choval tak, jak neměl, tak si to připomeneme a řekneme si, jak by se měl chovat.

Pohyb pro zdraví – abychom byli zdraví, zacvičíme si: jóga pro děti, hra na medvěda, motivované cvičení při písni Pavla Nováka Doktora se nebojíme.

Řízené činnosti na téma: po cvičení následují řízené činnosti, rozhovor, poslech čteného textu (M. Macourek – Barunka a cucavé bonbóny, Mach a Šebestová), říkanky (Hrozný kašel), básničky (Polámal se mraveneček), písničky (Starý medvěd, Doktora se nebojíme), námětové hry (na lékaře, na nemocného kamaráda, atd.), učení prožitkem – co by se stalo, kdyby...? Co bys dělal, kdyby...?

Ke každému tématu z týdenního plánu (Kamarád stůně, U lékaře, U zubaře, V lékárně, V nemocnici) si připravíme podle možností přiměřené prostředí, abychom u dětí navodili situaci, že jsme jako u lékaře nebo v nemocnici. Děti se vžívají do role, komunikují s ostatními dětmi a vzájemně si předávají informace o daném tématu. Na závěr řízených činností si děti mohou vykreslit omalovánku, nebo splnit úkoly na pracovním listu.

Průběh sociálního učení je ovlivněn *očekáváním*, kterým vyjadřujeme důvěru v dítě, respekt k jeho dovednostem a možnostem. *Stimulací* záměrně vytváříme podmínky rozvíjející prožitky dítěte a *kultivací*, což je záměrné hledání a osvojování přiměřených projevů emocí.

7.2.2 „Veselá Beruška“

Cílová skupina:

Děti před nástupem do mateřské školy a jejich rodiče.

Cíl projektu:

Zmírnění problémů při počáteční adaptaci dětí v MŠ a usnadnit dětem adaptaci na nové prostředí před vstupem do mateřské školy.

Jde o snahu o úspěšné začlenění nového dítěte do mateřské školy, které však musí být přizpůsobeno jeho potřebám. Příprava dítěte na docházku do MŠ začíná ještě před zápisem do MŠ.

Dítě, které má jít poprvé do MŠ, je často doprovázeno pocity smutku, úzkosti, strachu z neznámého, ze ztráty jistoty odchodem rodičů do práce. Svě dosavadní životní zkušenosti děti čerpaly v kruhu rodiny. Nikdy předtím nebyly odkázány samy na sebe, nemusely se vyrovnávat s tolika požadavky a překonávat samy nejrůznější obtíže.

Se specifickými projevy citové složky je nutno počítat i u dětí s postižením. Citové reakce a projevy těchto dětí jsou zatíženy zpravidla výraznějšími afektivními projevy, impulzivitou v chování a celkově citovou nezralostí.

Sociální zkušenosti, které dítě získává v mateřské škole, určují v budoucnosti jeho vztah a roli ve skupině. Děti, které měly potíže už ve školce, měly zde roli outsiderů a tento problém se táhne celým jejich životem. Vyrůstá-li dítě v ovzduší přátelství a jistoty, naučí se být rádo na světě. A právě atmosféra porozumění, jistoty, vstřícnosti a spolupráce by měla panovat i v mateřské škole. Poskytnout dětem citové zázemí a podmínky k rozvoji, a rodičům záruku, že je o děti dobře postaráno, je cílem naší každodenní práce.

Socializace se uskutečňuje prostřednictvím sociálního učení, které probíhá v interakcích dítěte s rodiči, vrstevníky a dalšími lidmi. Velký význam při adaptaci hraje temperament a osobnostní rysy dítěte. Proto mateřská škola vytváří podmínky, které se co nejvíce přibližují struktuře velké rodiny a

jsou nejpřirozenější pro rozvoj socializace a sociálního učení dětí. Aby se doba strávená ve školce stala dobrou základnou pro budování vztahů, na tom závisí zvládnutí začleňovacího období.

Metody:

- informování rodičů před vstupem dítěte do MŠ
- přítomnost známé osoby či předmětu v cizí situaci, která zmenšuje nejistotu a strach
- příprava dětí na školku – seznámení s personálem a s prostory MŠ před zahájením docházky
- interakční hry – které podporují rozvoj sociálně-psychologických dovedností a vedou dítě ke stimulaci emocionálních projevů a k rozvíjení vzájemných vztahů mezi dospělými a dětmi a dětmi navzájem, rozvíjejí prožívání a přiměřené projevování citů. Dítě mění své chování a jednání v souladu s tím, co se ve hře naučí. Nejdůležitější jsou přitom přímé prožitky dítěte.

Obsah projektu – zaměření činností:

- společná účast rodičů a dětí na programu mateřské školy a na společných akcích s rodiči
Rodiče si mohou přijít 1x týdně v dubnu v dopoledních hodinách na chvíli pohrát i s dítětem do mateřské školy. Je to příležitost zvláště pro nezkušené, mladé rodiče, získat prvotní zkušenosti, poradit se s učitelkami. Děti se seznámí s prostředím MŠ, s hračkami.
- Pro seznámení se s prostorem školní zahrady mohou rodiče využít společného pobytu dětí na zahradě MŠ 1x týdně od měsíce května.
- Spolupráce s Dětským centrem Čtyřlístek. Zde dochází k setkání učitelky (vystřídají se průběžně všechny učitelky), dítěte a jeho rodičů, k vyjasňování vzájemných představ o životě dítěte v MŠ a také požadavků rodiny souvisejících s adaptací dítěte na prostředí MŠ. Součástí programu centra jsou i odborné přednášky (dětská lékařka, zubařka, psycholog ...)

Červnové setkání – informativní schůzka všech rodičů nově přijatých dětí. Zde jsou seznámeni s provozem školy, školním řádem, organizací tříd, uspořádáním životosprávy dítěte, pedagogickými a provozními zaměstnanci školy a Školním vzdělávacím programem. Pedagogický tým seznámí rodiče s podstatou a hlavními principy programu MŠ. Rodiče mají možnost zapůjčení odborné literatury.

Po nástupu dítěte do MŠ je důležitá vzájemná informovanost mezi rodiči a učitelkami. Učitelky zpracují na základě diagnostických metod individuální hodnocení dětí.

Zapojení dětí do činnosti v MŠ dle jejich individuálních zvláštností a znalostí průběhu jejich adaptace na MŠ (4 období). Uzpůsobení režimu MŠ adaptaci dítěte (sourozenci společně, zvykání na stravu v MŠ, ...).

Učitelky i rodiče seznámí s probíhajícími obdobími u adaptace dítěte při vstupu do MŠ:

Adaptační období – dělení:

- období orientace (1. týden) – děti se učí zpracovávat množství podnětů a zkoumají je, méně komunikují
- období sebezprosování (2. týden) – navazování prvních kontaktů, napodobování dětí, upoutání pozornosti, rychle se unaví, hledají ochranu u dospělých, když mají potíže s ostatními dětmi
- období zvláštního opatření (3. týden) – zajímají se o aktivity ostatních dětí, pokoušejí se získat oblibu u vlivných dětí (často je zahrnují dárky) a tak se snaží začlenit

- období všedních dnů (4. týden) – většina nových dětí si na školku zvykne, znají prostory, ví, kam patří, sprátelily se s učitelkou, poznaly většinu dětí, je nastíněna zhruba jejich role ve skupině, znají nastavená pravidla ve třídě.

Chování nových dětí samozřejmě souvisí i s reakcemi ostatních dětí a učitelek. Jednotlivá začleňování období na sebe navazují.

Úroveň adaptace lze sledovat:

- na základě sebevědomí dítěte;
- v podřízenosti vůči autoritě;
- v rozvoji ukázněnosti;
- ve vztazích k ostatním, potřebnosti kontaktů;
- na celkové úrovni citového vývoje;
- aktuální citové projevy (vyrovnanost – nevyrovnanost, impulzivita, spontánnost);
- na emočním ladění, labilitě (např. plačtivost) či stabilitě;
- v komunikaci dítěte.

Výsledek:

Ztotožnění se dítěte s novou situací, její akceptování, odloučení se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory, tzn. začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, adaptovat se na život v mateřské škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z nového prostředí.

Zpětná vazba:

- formou dotazníků – zjišťujeme požadavky rodičů směrem k MŠ,
- rozhovory s rodiči,
- reakce dětí.

Nejdůležitější je, aby rodiče (znalostí nového prostředí) nabývali důvěru v MŠ a přenášeli jí na dítě. Spolupráce mezi učitelkami a rodiči je důležitá hlavně v počátcích, ale měla by trvat po celou dobu docházky dítěte do MŠ. Výstupem, výsledkem vzájemného seznámení je skloubení domácích zvyklostí, s nimiž dítě přichází do MŠ s denním uspořádáním pobytu v MŠ.

7.2.3 Projekt logopedie – „Hříčky se slovíčky“

Naše mateřská škola podala žádost s projektem „*Logopedie hrou aneb hříčky se slovíčky*“.

Smyslem projektu je předcházení vadám řeči v celé jejich šíři a to pro děti co nejvíce přitažlivou formou her. Chceme rozvíjet obratnost mluvidel, smyslové vnímání, nácvik hospodaření s dechem, rozvíjet fonemický sluch, komunikaci a slovní zásobu. Prostředkem k dosažení je individuální práce s dětmi s vadami výslovnosti, spolupráce s rodiči v logopedickém kroužku, zapracování prevence logopedie jako součásti ŠVP pro všechny děti z MŠ, vytvoření vhodného pracovního prostředí s pomůckami – logokoutek, který mohou využívat všechny děti z MŠ.

CÍLE PROJEKTU A JEHO ZDŮVODNĚNÍ, ANALÝZA POTŘEB

Cílem našeho projektu je zvyšování kvality vzdělávání dětí na naší MŠ, u kterých se objevují vady, ale také logopedická prevence, neboť nedostatky v užívání jazyka se projevují jak v řeči mluvené, tak v porozumění řeči. Stoupá počet dětí, které mají s řečí různé problémy. Tyto děti potřebují naši pomoc a podporu, aby se naučily dobře mluvit a měly vyrovnané šance se svými vrstevníky ve škole i mimo ni. Proto chceme zařadit do běžného chodu MŠ logopedické chvílky, pracovat s dětmi s vadami řeči skupinově i individuálně. Počítáme též s nadstandardní individuální logopedickou péčí pro děti s většími problémy v oblasti komunikačních schopností. Projekt přispěje k realizaci, vytvoří lepší podmínky pro naplnění průřezových témat a získání klíčových kompetencí.

K tomu, aby další náš cíl zlepšování pracovního prostředí pro zajištění logopedické prevence v předškolním vzdělávání mohl být naplněn, je zapotřebí vytvořit prostorové podmínky, vybudovat logokoutek v části knihovny v MŠ, současně doplnit pomůcky, metodický materiál a literaturu doporučenou pro tuto činnost. Ve třídách a v logokoutku vznikne více motivující prostředí pro výuku, v němž budou mít děti i učitelky neustále k dispozici vhodné pomůcky. V současné době MŠ nemá dostatek pomůcek pro děti s vadami řeči.

Dalším z důležitých cílů je získání rodičů pro spolupráci s vyhlídkou zamezení logopedických vad u jejich dětí. S tím souvisí i rovné příležitosti při vzdělávání v mateřské škole spočívající v pomoci i dětem ze sociálně slabých či nefunkčních rodin. Pro rodiče připravíme několik přednášek a seminářů z oblasti logopedické prevence, na schůzkách s rodiči budeme nabízet poradenskou pomoc a motivovat je k aktivnímu zapojení při logopedické prevenci.

Výhodou naší MŠ je, že máme v 84 % proškolené pedagogické pracovníky v oblasti logopedie. Současně si uvědomujeme, že je důležité se v této oblasti dále vzdělávat a získávat nové informace, což bude dalším z dílčích cílů. V projektu počítáme s návštěvou jiných organizací, kde se věnují logopedii (ZŠ, MŠ logopedická, SPC) a předáním si svých zkušeností, s účastí na seminářích v oblasti nápravy komunikačních schopností. Pak jistě daleko více budeme moci pomáhat dětem v nápravě řečových vad.

VYMEZENÍ AKTIVIT, KTERÉ BUDE PROJEKT REALIZOVAT

Děti

- Tvorba a realizace školních projektů na podporu rozvoje řeči, logopedie prolíná všemi oblastmi výchovy;
- provedení depistáže odborníky – kontrola mluvidel, komunikačních schopností;
- pravidelná logopedická činnost s dětmi, logopedické chvilky, skupinová i individuální cvičení ke kompenzaci řečové vady, konzultace, včetně „domácích“ cvičení;
- kroužek grafomotoriky navazující na logopedické a pohybové činnosti;
- nadstandardní péče o děti s vadami řeči při individuální práci s dětmi po pracovní době pedagoga.

Pedagogové

- Další vzdělávání pedagogických pracovníků – i když máme 84 % odbornost pedagogů, je nutné se neustále vzdělávat a získávat nové zkušenosti a poznatky (kurzy, semináře, samostudium...);
- pořízení odborné literatury pro pedagogy zaměřené na logopedii a rozvoj řeči – využití k samostudiu a zvýšení kompetencí pedagogů v oblasti rozvoje řeči a logopedie, zvýšení motivace pro zavádění logopedické prevence ve třídách;
- logopedická diagnostika a sestavení individuálního logopedického plánu;
- poradenská činnost logopedky MŠ;
- vytvoření pracovních listů: Hříčky se slovíčky – logopedie, grafomotorika;
- návštěva pedagogů v ZŠ Staré Město, kam přechází děti do 1. třídy a kde pracuje i školní logoped, návštěva ZŠ s logopedickou třídou Uherské Hradiště, MŠ s logopedickou třídou Uherské Hradiště;
- prezentace projektu na webových stránkách MŠ, mezi rodiči, v tisku.

Rodiče

- Spolupráce s rodiči – osvěta formou seminářů pro rodiče, u jejichž dětí se projevují vady správného vývoje řeči zajištěné proškolenými pedagogy a odborníky ze SPC pro děti s vadami řeči:
- prevence rizik školní neúspěšnosti v lednu 2014 (ve spolupráci se ZŠ);
- vývoj řeči a jeho odchylky v červnu 2014 (speciální pedagog MŠ);
- možnosti stimulace řečového vývoje v září 2014 (ve spolupráci se SPC);
- motivující schůzky s rodiči;

- spolupráce při logopedickém procvičování s dětmi – přítomnost rodiče při práci logopedky s dítětem. Na této úrovni se zapojí rodiče dětí při procvičování nových dovedností prostřednictvím her a pracovních listů v domácím prostředí. Děti si budou nosit sešity, se kterými budou pracovat s učitelkou v mateřské škole, následně domů. Vhodnou osvětou budeme rodiče dětí motivovat.

Vybavení

Vytvoření prostoru pro klidnou a individuální práci s dětmi vyžadující individuální práci na správném vývoji řeči (modernizace a vybavení prostoru části knihovny v prostorách naší mateřské školy) – logokoutek;

nábytek do logokoutku, logopedické zrcadlo;

vybavení počítačovou technikou s výukovými programy zaměřenými na podporu rozvoje řeči;

kopírka pro pracovní listy a úkoly, omalovánky;

logopedické didaktické hry.

7.2.4 Projekt: „Mámo, táto přečti nám pohádku ve školce!“

Naše mateřská škola se zapojila do kampaně propagující pravidelné předčítání dětem, protože jsme si vědomy, že jde o moudrý a přirozený kontakt s dítětem, kdy se prohlubují vzájemné vazby, rozšiřuje se přirozenou cestou slovní zásoba, kniha učí samostatnému myšlení – logickému i kritickému, učí děti hodnotám a rozlišování dobra i zla, rozvíjí představivost a fantazii, konečně rozvíjí i smysl pro humor, zkrátka je tou nejlepší investicí do úspěšné budoucnosti dítěte. Apeluje na rodiče: Čtěte dětem také alespoň 20 minut každý den!

V mateřské škole pořádáme tzv. „malá“ a „velká“ čtení, kde dětem mohou předčítat známé osobnosti z regionu, ale také rodiče či prarodiče. Zájemci se mohou hlásit u paní učitelek. Smyslem je šířit dál myšlenku pravidelného čtení a prohlubovat spolupráci s rodiči.

7.3 Třídní vzdělávací programy

Třídní vzdělávací program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Obsahuje informace týkající se bezprostředně života konkrétní třídy.

Obsah třídního vzdělávací programu tvoří:

1. Charakteristika třídy doplněná pozorovacími archy, přehledem individuálních cílů (aktualizace říjen, leden, červen), seznamy se záznamy o rozvoji dětí,
  - Počet dětí ve třídě – z toho dětí přijaté na zkrácenou docházku, z toho děti přijaté k celodennímu pobytu, z toho integrované děti, z toho děvčat, věk.složení
  - Jména třídních učitelek, jméno provozních zaměstnanců, jméno asistenta
  - Provozní doba třídy a spojování tříd
  - plán pořízení UP.
2. Společná pravidla, návyky, třídní rituály, Rituály třídy (text třídní písně, zvyky spojené s oslavou narozenin, svátků, umístění fotografií dětí ve třídě, ...)
3. Pedagogické diagnostiky, záznamové archy pedagogického hodnocení, přehledy o rozvoji a učení dítěte – 2x ročně, vývojová kresba – 2x ročně,
4. Rozvojová portfolia dětí
  - zásobníky individuálních, osobních prací dětí – individuální práce včetně sebehodnocení apod.
  - přihrádky – zejména pro předškoláky – individuální práce včetně sebehodnocení apod.
  - složky s výkresy.
5. Vzdělávací obsah – třídní integrované bloky. Plánování práce ve třídě: zpracování měsíčních projektů – vycházejí z ročního projektu školy a realizované projekty se stávají součástí TVP na daný rok včetně hodnocení
6. Plán spolupráce s rodinou , záznamy z konzultací s rodiči.
7. Profesionální portfolia učitelů.

Realizace

- ☺ Umožňujeme dítěti se rozhodnout a samostatně volit činnosti (podpora vnitřní motivace)
- ☺ Pracujeme se zpětnou vazbou (průběžně vyhodnocujeme a dle výsledků i zájmů dětí operativně rozvíjíme a obměňujeme vzdělávací nabídku)
- ☺ Prostřednictvím cíleného pozorování dětí v přirozených situacích mapujeme individuální pokroky dětí v učení. Výsledky z pozorování zaznamenáváme a pracujeme s nimi při tvorbě vzdělávací nabídky pro třídu a v rovině individuální, individuální plánování pro jednotlivé děti.

Hodnocení

- ☺ Zapojení dětí do hodnocení – hodnotící a reflexní kroužky na základě zpětné vazby od dětí upravujeme vzdělávací nabídku tak, aby odpovídala jejich potřebám. Společné hodnotící kroužky k tématu: „Co už dokážu“, záznam do myšlenkových map
- ☺ Promyšlíme evaluaci, průběžně hodnotíme, zda náš plán funguje: co se děti učí, jaké konkretizované očekávané výstupy získávají, podle čeho to poznám, jak jsou připraveny podmínky pro učení, jak se daří realizace činností, čím jsem k tomu přispěla, volba metod a forem práce učitele

- ☺ **Hodnocení tematického plánu (evaluace):** Pro hodnocení toho, co se děti skutečně v rámci tématu skutečně naučily, K hodnocení vlastní práce, toho čím učitel přispěl k rozvoji dovedností u dětí, provádíme sebereflexi Poznanky získané z pozorování využíváme k okamžité intervenci u dětí a k záznamům do portfolií jednotlivých dětí.

8 Evaluační systém

8.1 Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ

V současné době jsou dle platných dokumentů souběžně používány pro pojmenování evaluačních procesů uvnitř školy dva pojmy: **Evaluace**: Poskytuje škole informace potřebné pro zlepšení fungování Školního vzdělávacího programu a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Prostřednictvím evaluace je umožněno lépe porozumět procesům, které ve škole probíhají a tyto procesy, pak můžeme zpětně ovlivňovat. **Evaluaci** zjistíme co je ve škole vyhovující a co ne. **Autoevaluace**: představuje soubor pravidelně se opakujících evaluačních aktivit zaměřených na sebehodnocení školy a hodnocení kvality vzdělávání.

Záměrem evaluace je zlepšení či udržení kvality v činnosti školy a řídí se těmito **pravidly**:

- ☺ Hodnocení školy se účastní všichni zaměstnanci.
- ☺ Hodnocení probíhá v určitých fázích, které na sebe navazují a opakují se.
- ☺ Výsledkem každé etapy sebehodnocení je analýza současného stavu na kterou navazuje plán, co je třeba zlepšit a plán realizace.
- ☺ V autoevaluaci, v metodách rozlišujeme označení metod:

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek vzdělávání realizovaných uvnitř mateřské školy. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě naší práce a tudíž vede ke zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za kterých vzdělávání probíhá.

Užitečnost informací, které autoevaluace nese, spočívá v tom, že se učitelka dokáže neustále přizpůsobovat potřebám dětí a vzdělávací situaci. Vybírá vhodné dílčí vzdělávací cíle, přístupy a činnosti, případně je přehodnocuje. Rozhoduje o optimálních vzdělávacích postupech. Každodenní vyhodnocování pedagogické činnosti pomáhá při celkovém hodnocení tematické části, příp. podtématu, které provádíme vždy po jejich uzavření. Zjištění a závěry pak využijeme pro plánování dalšího tématu. Na základě hodnocení se rozhodneme, co je potřeba změnit nebo pouze vylepšit.

V měsíci červenci bude zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu, a vést k úpravám tohoto programu.

Předmětem autoevaluace je celý proces realizace ŠVP a všech jeho součástí. Především se vyhodnocování týká porovnávání realizačních procesů se vzdělávacími cíli, které nacházejí výraz v kompetencích dítěte na konci předškolního období a které si učitelka pro činnost s dětmi stanovila. Navíc se cíle často vyjevují teprve v průběhu realizace, děti je zvládají v různé míře. Přes tuto náročnost je nutné vzdělávací činnosti soustavně analyzovat a hodnotit, dostáváme tak informace o tom, jak ji přizpůsobit potřebám jednotlivých dětí.

Neexistuje žádný univerzální autoevaluační nástroj. Výsledné sebehodnocení školy je vždy mozaikovým obrazem, tj. výsledkem pohledů z mnoha úhlů, výsledkem užití mnoha nástrojů.

Zde uvádíme jejich seznam (výčet nemusí být úplný a není uzavřený):

Pozorování, evidence pozorovaných jevů (sběr dat).

- ☺ Hodnocení a sebehodnocení dětí
- ☺ Dotazníky, ankety rodičům (průzkum)

- ☺ Testy (vlastní, vnější) – srovnávací, ověřovací, dovednostní
- ☺ Hospitace
- ☺ Autoevaluace učitelů
- ☺ Vnější evaluace
- ☺ Rozbory dětských výtvorů, činností
- ☺ Rozbory vystoupeních pro rodiče
- ☺ Diskuse, porady, rozhovory
- ☺ Stanovování plánů a hodnocení jejich plnění (např. roční plán)
- ☺ Pedagogická tvořivost (metodické materiály, projekty.
- ☺ Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- ☺ Nabídka zájmové činnosti

K doplnění vlastních zjištění využíváme při autoevaluaci nepřímé prostředky, např. vzájemné rozhovory učitelek, společný rozbor situací, hodnocení rodičů i samotnými dětmi, zvukové záznamy rozhovorů dětí, rozhovory dětí např. v kruhu komunity, výsledky výtvarných činností, videozáznamy pořízené pro analýzu vzdělávacích situací.

8.2 Oblasti, techniky, časový plán, odpovědnost – AUTOEVALUACE

CÍL – CO	REALIZACE			VYHODNOCENÍ	
	JAK	ČASOVÝ PLÁN A ODPOVĚDNOST			
BUDEME SLEDOVAT	METODY a TECHNIKY KRITÉRIA		KDY	KDO	VÝSTUPY
1. ŠVP Soulad ŠVP a TVP s RVP PV	Porovnání textu Porovnání realizace a cílů	Kvalita zpracování Kvalita naplňování cílů	5/2021 36m. Dle legislativních změn, zásadní změna v MŠ	Učitelky + všichni z.	Vlastní hodnocení školy= VHŠ Závěrečná zpráva Zpracuje ředitelka
Plnění cílů ŠVP	Řízený rozhovor vnější evaluace	Závěry a záměry	červen	Všichni z.	Zápis z porady Údaje o MŠ – ředitelka
TVP, zpracování a realizace	hospitace	Propojenost cílů a obsahu vzdělávání	červen	ředitelka	Zápis kontrolní činnosti
2. Podmínky ke vzdělávání Věcné, životospráva, psychosociální, organizační	Rozbor, hodnocení, dotazník	Kvalita podmínek vzdělávání v porovnání s RVP	5/2021 36	Všichni z.	VHŠ ředitelka
Klima školy	porady	Dodržování ŠŘ, Provozního řádu, Vnitřních směrnic	Prosinec duben	Všichni z.	Zápis porad a kontrola závěrů
Pedagogické a provozní rady	Rozhovor, analýza	Účelnost realizace stanovených cílů MŠ	Plán porad srpen	Pověření učitelé	Zápisy z rad, včetně závěrů a opatření
Spolupráce s rodiči	Dotazník pro rodiče/učitelky	Kvalita spoluúčasti rodičů	červen	Rodiče učitelky	Evaluační závěrečná zpráva VHŠ
Řízení školy, personální a pedagogické podmínky	hospitace	Kvalita vých.-vzd. Práce učitelů, včetně součinnosti pr.zam.	květen	učitelky	VHŠ ředitelka
Profesní růst zaměstnanců	Rozhovory analýza	Plán DVPP i dal. Vz.	září	Všichni z.	Zprávy z DVPP, DV Pracovní zhodnocení
Autoevaluace práce učitelky	Analýza portfolia	Portfolio učitelů- Sebereflexe, sebeevaluace	červen	učitelky	Plán osob. Rozvoje Stanovení osob. cílů
Práce zaměstnanců	Záměrné pozorování	Plán hospitační a kontr.činností	Roční plán listopad	ředitelka	Hospitační záznamy, zápisy z kontrol
Roční plán	analýza	Cíle a závěry	srpen	ředitelka	Údaje o MŠ Roční závěr. zpráva

3. Hodnocení průběhu vzdělávání	Rozhovory, analýza, dotazník	Přístup k dětem, TVP, Pedagogický styl, profesionalita	červen	učitelky	VHŠ, ředitelka
Vyhodnocení TVP – celku, podpora dítěte	analýza	Plánování, výsledky, podmínky, rizika, individualizace, podpora samostatnosti dítěte, závěrečné evaluační zpráva, rizika vol. her	2x ročně Únor / červen	učitelky	Písemná zpráva z pololetí a na konci šk.roku po projednání na pg.radě
Vyhodnocení TVP- tematic. celku,	Smajlíci - písemně		Po ukončení TVP- temat.celku	učitelky	Písemný záznam v TVP, IVP, průběžné poznámky v TVP
Doplňkové programy – zájmové aktivity	Analýza, rozhovory	Logopedie, Výtvarné, hudební, taneční, grafo aktiv., relaxace	únor	učitelky	Zhodnocení na pg. radě
4. Hodnocení vzdělávacích výsledků dětí a jejich pokroku, ind.vz. pokroky	Portfolia, didakt.listy, dětské práce, popisy situací, přehled o rozvoji dítěte	Kvalita- výsledky vzdělávání: výstupy, kompetence, diagnostika, ind. pokroky dětí, portfolia, Hodnocení třídy dětí, Hodnocení ind.	Na začátku roku, v pololetí a na konci	učitelky	VHŠ - ředitelka
INDIVIDUALIZACE	Rozhovor, pozorování, anamnéza, analýza, testy	Přehled o rozvoji a učení dítěte	průběžně	učitelky	Lístičky, záznam v TK, TVP, portfolio, přehled ind.cílů PLPP, IVP
Práce dětí	Analýza portfolia	Ind.pokroky dětí, práce dětí,výkresy, prac.listy	Plán kontrol	Učitelky ředitelka	Zápisy kontr.činnosti
Záznamy o ind. Pokrocích dítěte	Pozorování, rozbor	Četnost, průkaznost, uložení	červen	Učitelky ředitelka	Zápiy kontr. činnosti
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	formulář	Klíčové kompetence předškoláka	květen	Učitelky	Písemná zpráva z pololetí a na konci šk.roku po projednání na pg.radě

9 Přílohy